

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno dir 32—, polletno
dir 16—, četrtno dir 9—, ino-
zemstvo dir 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
dir 2000—, pol strani dir 1000—,
četrta stran dir 500—, 1/2 strani
dir 250—, 1/4 strani dir 125—
Mali oglasi vsaka beseda dir 1—

Dr. Korošec o ostvaritvi narodnih samouprav

Demokracija (ljudovlada) in samouprava sta dva pojma, ki sta tesno združena drug z drugim. Ni ljudovlade brez učinkovite samouprave, ni pa tudi resnične samouprave brez demokratičnega vladstva. Vlada dr. Stojadinovića ima v svojem programu postopno udeležitev demokratične ideje v ureditvi in upravi naše države. Da ta osnovna točka njenega programa ni obsojena na to, da ostane samo na papirju kot prazna obljuba, marveč da bo kmalu postala »meso in kri«, to je, da bo dobila življenjsko obliko, dokazuje namen in sklep naše vlade, da začne z ostvarjanjem narodnih samouprav. V to svrhu si je oskrbela ter tudi dobila v finančnem zakonu potrebno zakonsko pooblastilo, s katerim se ministrski svet pooblašča, da zaradi uvedbe narodnih samouprav, zaradi dekoncentracije (prenosa iz ministrstev na banovine) in decentralizacije državne uprave ter zaradi njene sprostitve in izenačenja, lahko z uredbami, ki imajo zakonodajno moč, postopoma prenese del poslov in pristojnost državne uprave na bane.

Uvajanje v življenje širokih samouprav se bo — tako je rekel minister dr. Korošec 24. marca v senatu — izvršilo pri nas iz razumljivih razlogov postopoma v oddelkih in presledkih, če upoštevamo, da je naša mlada država sestavljena iz pokrajin, v katerih dosedaj ni bilo nobenih samoupravnih ustanov. Že samo to zadnje dejstvo nam nalaga, da se razvoj samouprav vrši po naprej premišljenem programu, kar izključuje istočasno tudi možnost, da bi se tako važno vprašanje rešilo naenkrat. V samoupravnem življenju je najvažnejše vprašanje vprašanje delokroga in financ. Z zakonom o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna področja in z zakonom o banskih upravah, kakor tudi z dotičnimi dopolnili in spremembami, posebno v finančnih zakonih, je predvideno prilično število samoupravnih pristojnosti ter so te odredbe dale zadovoljive rezultate. Zato bi bilo potrebno in dobro, v pogledu banovinske pristojnosti nadaljevati ta sistem prenesenih poslov; isto velja tudi glede državne upravne dekoncentracije. Ker ta preureditev služi državni konsolidaciji, jo je potrebno izvršiti v pospešenem zakonodajnem postopku s podelitvijo pooblastil kraljevski vladi. Samouprava in demokracija sta nedeljiva zaveznika, nedeljivi sestri; zato je jasno, da gre smer naše vlade k demokraciji.

Sijajna zmagaja JRZ

V nedeljo, 27. marca, so bile v Sloveniji v 49 občinah občinske volitve. Nasprotniki so nastopili združeno in največ pod slepilom »gospodarskih« list. Priprava in agitacija za volitve je bila povsem svobodna. Kljub najbolj živahnemu prizadevanju nasprotnikov od moža do moža, šir-

jenju najneverjetnejših laži o naših kandidatih in blatenju po časopisju je odnesla JRZ zmago v 41 občinah. Združena opozicija je dobila le osem občin. Natančnejši izid nedeljskih volitev objavljamo na drugi strani.

Hudo so se opekli ...

Francoski ministrski predsednik Leon Blum, zunanji minister Paul Boncour in vojni minister Daladier so dali vojaškemu poveljstvu v imenu vlade nalog, naj pripravi dve diviziji francoske vojske, ki bosta nemudoma vkorakali v Katalonijo na pomoč španski rdeči vladi, kateri grozi v najkrajšem času popoln poraz. Za ta francoski sklep je zvedela v zadnjem trenutku angleška vlada. Iz Londona so takoj sporočili Blumu, da bi imelo tako poseganje Francije v špansko državljansko vojno nedogledne posledice. V tem primeru bi od-

klonila Anglija vsako odgovornost in vsako pomoč, ako bi zagazila Francija radi pomoči rdeči Španiji v težave. Angleži so šli celo tako daleč, da bi bili Francozom odpovedali zvezo, ako bi pomagali na tako očiten način španskim rdečkarjem, ki so na umiku pred odločilno zmagovito Francovo ofenzivo. Angleškega odkritega in odločnega svarila so se ustrašili francoski levičarski politiki in Blumova odredba za vojno pripravljenost dveh divizij je bila preklicana. Ravno kar beleženo je hud poraz za trhlo francosko levičarsko vlado.

Nemškutarji niso Nemci

Nemškutar ni ne tič ne miš, je nenaravni nestvor, je moralno manjvredno bitje. Rojen kot Slovenec, bi rad bil Nemec, kar pa je po naravi nemogoče. Kot narodni odpadnik greši zoper kri in pokolenje, zoper naravo in s tem zoper božjo voljo. Odpadniki niso nobena pridobitev za tisti narod, v katerega silijo. Vrhovni voditelj nemškega narodnega socializma odklanja raznarodovanje in narodno odpadništvo

kot oslabitev lastne narodne biti. Zato je bila izdana na Koroškem ta-le odredba, ki velja za vse Nenemce:

»Kljukaste križe in znake narodno-socialistične stranke smejo nositi samo člani nemškega naroda. Kdor pripada drugemu plemenu in nosi kljukasti križ, lahko doživi neprijetnosti.« Ta odredba poganja nemškutarje nazaj v vrste rodni jim bratov, ki so zvesti svoji narodnosti.

Hud potres

V nedeljo, 27. marca, ob četrtna eno popoldne je čutila potres Slovenija, po Hrvaškem pa je napravil potres precej škode. Hrvatsko Podravino, Medjimurje, Prekmurje in Zagreb je udaril tako hud potresni sunek kakor že od hudega potresa leta 1880 ne.

Škoda, katero so utrpeli nekateri kraji na Hrvaškem, gre v milijone. Potresno središče je bilo v Beligori pri Koprivnici, kjer so razne stavbe zelo prizadete. V Kopriv-

nici cenijo škodo na dva milijona din. Močno poškodovana je koprivniška frančiškanska cerkev in samostan. V Kapeli na Hrvaškem se je porušil cerkveni zvonik.

Potresni sunek v Sloveniji ni bil posebno hud. V Ljubljani se je močno zamajal nebotičnik in so ljudje, ki so bili v kavarni, nebotičnik naglo zapustili. V Križevcih pri Ljutomeru je zanihal zvonik in zazvonili so zvonovi sami. — Potresna nesreča ni zahtevala človeških žrtev.

Agitacija proti Stalinu

Ob lanski obletnici Puškinove smrti je »Narkompos« izdal na stotisoče zvezkov za šole s podobo Puškinovo. Kdor je podoba natanko pregledal, je pa opazil, da se je čitalo v njegovih kodrastih laseh: »Dolaj Stalin, da zdravstvuet fašizem!« (Dol s Stalinom, živio fašizem!) Tudi podoba kneza Olega s spremstvom je služila za agitacijo. Na mečih kneza Olega in

spremistva so bili napisi. Na enem meču je stalo »Dol«, na drugem »oj«, na tretjem debelo pisano »SSSR«, torej: »Dol s sovjeti!« To so pravili v Vinkovcih italijanski izseljenci, ki so se vračali v Italijo. Tudi to so pravili, da ruski narod čita besede »SSSR« (uradni skrajšani naziv Rusije) tako: Smrt Stalina Spaset (reši) Rusijo.

Izid občinskih volitev 27. marca

NA ŠTAJERSKEM

Okraj Brežice

Brežice: Volilnih upravičencev 918, volilo 762; JRZ (Deržič Karel) 364 glasov (tri odbornike), opozicija (Volčanšek Ivan) 398 glasov (21 odbornikov).

Okraj Celje

Kalobje: Volilnih upravičencev 359, volilo 241; JRZ I (Erjavec Jakob) 191 glasov (17 odbornikov), JRZ II (Jurkovič Karel) 50 glasov (1 odbornik).

Slivnica pri Celju: Volilnih upravičencev 635, volilo 235; JRZ (Jagodič Josip) 235 glasov (18 odbornikov).

Sv. Jurij pri Celju: Volilnih upravičencev 1221, volilo 753; JRZ (Gologranc St.) 753 glasov (24 odbornikov).

Žalec: Volilnih upravičencev 662, volilo 402; JRZ (kompromisna lista z nosilcem Bizoviškom Ivanom) 402 glasova (18 odbornikov).

Okraj Dravograd

Mežica: Volilnih upravičencev 571, volilo 346; JRZ (Pratnek Maks) 77 glasov (1 odbornik), opozicija (Lamprecht Rob.) 269 glasov (17 odbornikov).

Remšnik: Volilnih upravičencev 500, volilo 185; JRZ (Jeršič Ivan) 185 glasov (18 odbornikov).

Črna: Volilnih upravičencev 1188, volilo 780, JRZ (Turk Ivan) 430 glasov (20 odbornikov), opozicija (Knez Franc) 350 glasov (4 odborniki).

Kapla: Volilnih upravičencev 430, volilo 344, JRZ I. (Koprivnik Peter) 145 glasov (2 odbornika), JRZ II (Hartman Miha) 199 glasov (16 odbornikov).

Okraj Gornjigrad

Gornjigrad: Volilnih upravičencev 403, volilo 201, JRZ (Mermah Franc) 201 glas (18 odbornikov).

Nova štifta: Volilnih upravičencev 242, volilo 106, JRZ (Vršnik Ivan) 106 glasov (18 odbornikov).

Okraj Laško

Laško: Volilnih upravičencev 1329, volilo 986, JRZ I (Hrastnik Karel) 621 glasov (21 odbornikov), JRZ II (Gerkman Franc) 365 glasov (3 odborniki).

Okraj Ljutomer

Razkrižje: Volilnih upravičencev 656, volilo 466, JRZ (Hajnovič Ignac) 335 glasov (17 odbornikov), opozicija (Skramljec S.) 131 glasov (1 odbornik).

Štrigova: Volilnih upravičencev 1033, volilo 728, JRZ (Trstenjak Anton) 259 glasov (3 odborniki), opozicija (Kovač T.) 469 glasov (21 odbornikov).

Verzej: Volilnih upravičencev 317, volilo 192, JRZ (Galunder Franc) 192 glasov (18 odbornikov).

Okraj Maribor desni breg

Laporje: Volilnih upravičencev 492, volilo 317, JRZ (Hostej Jernej) 242 glasov (17 odbornikov), opozicija (Černejšek Jože) 75 glasov (1 odbornik).

Poljčane: Volilnih upravičencev 934, volilo 461, JRZ (Detišek Anton) 433 (24 od-

bornikov), opozicija (Vezjak Franc) 28 glasov (0 odbornikov).

Slovenska Bistrica: Volilnih upravičencev 1364, volilo 1144, JRZ (dr. Schaubach Boštjan) 578 glasov (25 odbornikov), opozicija (dr. Pučnik) 566 glasov (5 odbornikov).

Črešnjevec: Volilnih upravičencev 422, volilo 328, JRZ (Pušnik Simon) 117 glasov (2 odbornika), opozicija (Kodolič Viktor) 211 glasov (16 odbornikov).

Sp. Polskava: Volilnih upravičencev 607, volilo 284, JRZ (Kotnik Matija) 284 glasov (18 odbornikov).

Okraj Maribor levi breg

Sv. Lenart v Slov. goricah: Volilnih upr. 647, volilo 346, JRZ (dr. Stupica Marjan) 346 glasov (24 odbornikov).

Sv. Rupert v Slov. goricah: Volilnih upr. 742, volilo 541, JRZ (Korošec Franc) 355 glasov (16 odbornikov), opozicija (Zelenik Josip) 206 glasov (2 odbornika).

Sv. Trojica v Slov. goricah: Volilnih upr. 576, volilo 469, JRZ I (Klemenčič Valentin) 261 glasov (15 odbornikov), JRZ II (Vračič Matija) 208 glasov (3 odborniki).

Korena: Vložena je bila samo lista JRZ z nosilcem Jožefom Kajnik.

Okraj Ptuj

Kog: Volilnih upravičencev 406, volilo 232, JRZ (Orešnik Peter) 232 glasov (18 odbornikov).

Ormož: Volilnih upravičencev 808, volilo 561, JRZ (Hanželič Franc) 471 glasov (23 odbornikov), opozicija (Kuharič Ludovik) 90 glasov (1 odbornik).

Središče: Volilnih upravičencev 746, volilo 624, JRZ (kompromisna lista z nosilcem Kovačičem Andrejem) 301 glasov (3 odborniki), opozicija (Kolarič Anton) 323 glasov (15 odbornikov).

Svetinje: Volilnih upravičencev 503, volilo 381, JRZ (Pučko Miloš) 208 glasov (15 odbornikov), opozicija (Bokša Alojzij) 173 glasov (3 odborniki).

Okraj Slovenj Gradec

Slovenj Gradec: Volilnih upravičencev 1090, volilo 551, JRZ (dr. Picej Josip) 470 glasov (23 odbornikov), opozicija (Fišer Alojz) 81 glasov (1 odbornik).

Šmartno pri Slovenjem Gradcu: Volilnih upravičencev 820, volilo 556, JRZ I (Hribnik Franc) 256 glasov (3 odborniki), JRZ II (Kresnik Martin) 300 glasov (15 odbornikov).

Šoštanj: Volilnih upravičencev 1122, volilo 834, JRZ (Novak Anton) 626 glasov (22 odbornikov), opozicija (Vrabič Ferdo) 208 glasov (2 odbornika).

Št. Ilj pri Velenju: Volilnih upravičencev 194, volilo 82, JRZ (Dren Matevž) 82 glasov (18 odbornikov).

SLOVENSKA KRAJINA

Okraj Murska Sobota

Bošinci: Volilnih upravičencev 791, volilo 451, JRZ I (Hodošek Ludovik) 385 glasov (18 odbornikov), JRZ II (Lulik L.) 56 glasov (0 odbornikov).

Cankova: Volilnih upravičencev 534, volilo 288, JRZ (Hogler Viktor) 288 glasov (18 odbornikov).

Gornji Petrovci: Volilnih upravičencev 1069, volilo 657, JRZ (Bohar Adam) 657 glasov (24 odbornikov).

Grad: Volilnih upravičencev 1329, volilo 405, JRZ (Bačič Franc) 405 glasov (24 odbornikov).

Kupšinci: Volilnih upravičencev 418, volilo 231, JRZ (Titan Janez) 231 glasov (18 odbornikov).

Kuzma: Volilnih upravičencev 862, volilo 229, JRZ (Fartek Janez) 229 glasov (24 odbornikov).

Martjanci: Volilnih upravičencev 1137, volilo 948, JRZ I (Vezir Geza) 488 glasov (20 odbornikov), JRZ II (Kuhar Štefan) 460 glasov (4 odborniki).

Pečarovi: Volilnih upravičencev 964, volilo 501, JRZ I (Zeljko Jožef) 136 glasov (2 odbornika), JRZ II (Banli Štefan) 365 glasov (16 odbornikov).

Šalovci: Volilnih upravičencev 1144, volilo 728, JRZ I (Silo Blaž) 334 glasov (4 odborniki), JRZ II (Žičko Janez) 394 glasov (20 odbornikov).

Pertoča: Volilnih upravičencev 1163, volilo 401, JRZ (Kolmanko Josip) 401 glas (24 odbornikov).

Pucenci: Volilnih upravičencev 744, volilo 437, samo opozicijska lista (Kuhar Š.) 437 glasov (18 odbornikov).

Selo v Prekmurju: Volilnih upravičencev 1149, volilo 695, JRZ I (Kocet Jožef) 212 glasov (1 odbornik), JRZ II (Varga Koloman) 483 glasov (23 odbornikov).

Okraj Lendava

Genterovci: Volilnih upravičencev 544, volilo 430, JRZ I (Hersenji Franc) 3 glasovi (0 odbornikov), JRZ II (Mlinarič Miha) 216 glasov (15 odbornikov), opozicija (Jašar Janez) 211 glasov (3 odborniki).

*

NA KRANJSKEM

Dragatuš v okraju Črnomelj: JRZ 193 glasov (16 odbornikov), opozicija 125 glasov (2 odbornika).

Šmartno pri Litiji: samo JRZ 395 glasov (18 odbornikov).

Želimiče v okraju Ljubljana: JRZ 125 glasov (3 odborniki), opozicija 165 glasov (15 odbornikov).

Stari trg v okraju Logatec: JRZ 492 glasov (5 odbornikov), opozicija 519 glasov (25 odbornikov).

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Senat sprejel proračun. Senat je končal 26. marca razprave o državnem proračunu, ki je bil sprejet s finančnim zakonom vred s 53 proti 16 glasovom. Senat je odgođen za nedoločen čas.

Italijanski minister obiskal Beograd. Italijanski minister za narodno kulturo Dino Alfieri se je pripeljal 26. marca v Beograd, kjer je bil že na kolodvoru slovesno sprejet. Alfieri je obiskal ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Stojadinovića.

Važna obiska nemških državnikov. Generalfeldmaršal Göring bo obiskal po plebiscitu v Nemčiji in Avstriji 15. aprila Jugoslavijo, kjer bo prebil svoj dopust. Istočasno bodo pričela med našo državo in Nemčijo pogajanja glede nadaljnega izvoza našega lesa v Nemčijo. Proti koncu aprila ali v začetku maja bo posetil Beograd nemški zunanji minister Ribbentrop. Ob tej priložnosti se bodo vršili važni razgovori med dr. Stojadinovičem in Ribbentropom z ozirom na novo stališče Nemčije po priključitvi Avstrije. Iz Beograda bo odpotoval Ribbentrop v Budimpešto, Bukarešto, Sofijo, Atene in v Ankaru.

Obletnica pogodbe med našo državo in Italijo. Dne 25. marca je poteklo eno leto, kar je bila podpisana pogodba med Jugoslavijo in Italijo. Ob priliki obletnice sta izmenjala naš zunanji minister dr. Stojadinovič in italijanski zunanji minister grof Ciano prisrčni brzojavni častitki.

*

V DRUGIH DRŽAVAH

K razvoju dogodkov v Avstriji. V Avstriji je v polnem razmahu agitacija za ljudsko glasovanje, ki bo 10. aprila o priključitvi k Nemčiji. Propagando bo vodil sam ministrski predsednik in generalfeldmaršal Göring, ki je že v Avstriji. Göringu bodo sledili še drugi nemški odločilni politiki in agitatorji. Kancler Hitler je začel razpihovati volilno navdušenje z govorom, katerega je imel ob ogromni udeležbi in viharjem navdušenju v Königsbergu dne 25. marca. Avstrija se počasi izenahuje v upravi, v pogledu vojske in policije, v vodstvu gospodarstva in strankarskopoličnega življenja z nemškim življenjem. Po odloku vlade morajo od 28. marca dalje vse državne ustanove računati samo v nemških markah. To velja za pošte, davčne urade in občine. Na Koroškem se slovenski manjšini ni zgodilo ničesar in so bile vesti o preganjanju koroških Slovencev neresnične. Čehoslovaška narodna manjšina na Dunaju, ki šteje skoraj pol milijona ljudi, gradiščanski Hrvati in slovenska narodna manjšina so se odločili, da bodo pri plebiscitu glasovali za Veliko Nemčijo. Dne 26. marca je izšel odlok, ki odreja vojaško obveznost po nemških zakonih tudi za področje Avstrije. Odlok določa, da se morajo javiti k naboru vsi 20 letni mladenci brez razlike narodnosti in vere. Judje bodo prav tako morali zadostiti svoji vojaški dolžnosti, vendar pa ne bodo smeli nositi orožja, marveč bodo dodeljeni raznim pomožnim oddelkom. Bivši predsednik Avstrije Miklas je že na svobodi. Ostal bo v prostem stanovanju, kjer je bival dosedaj, in dovoljena mu je pokojnina 10.000 šilingov na leto. Kancler dr. Schuschnigg je še zastražen v gradu Belvedere. V svojem govoru na Dunaju 26. marca je napovedal maršal Göring, da bo obtožila nemška vlada Schuschnigga in se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Znatno ojačenje sudetskih Nemcev. Koj po priključitvi Avstrije Nemčiji so se začele združevati vse nemške stranke na Češkem in prestopati v stranko sudetskih Nemcev pod vodstvom Henleina, ki šteje 45 poslancev in je za češkimi agrarci (dr. Hodža) s 46 poslanci najmočnejša stranka v čehoslovaškem parlamentu. Razne nemške stranke na Češkem so bile zastopane v vladi dr. Hodže. Dne 23. marca je sklenila zveza nemških posestnikov, ki je

skozi leta podpirala vlado z ministrom dr. Spino, da se združi s Henleinovo stranko sudetskih Nemcev. Minister dr. Spina je izstopil iz vlade. Nemška obrtna stranka se je razšla in se je spojila s sudetskimi Nemci. Nemški krščanski socialci, katere predstavlja v Hodževi vladi dr. Mayer-Harting, so se že posvetovali glede izstopa iz vlade in o priključitvi k Henleinu. Ker so pa že zapustili 24. marca dr. Hodžo še nemški krščanski socialci, so mu ostali še samo nemški socialni demokratje, ki pa predstavljajo le neznamen del nemškega prebivalstva na Češkem. Pri morebitnih novih volitvah na Čehoslovaškem bodo združeni češki Nemci najmočnejša stranka v republiki.

Kaj zahtevajo sudetski Nemci? V Henleinovi stranki združeni sudetski Nemci zahtevajo od čehoslovaške vlade: Popolno enakopravnost. Samoupravo na podlagi zakonskega načrta, katerega bo predložila sudetska stranka parlamentu. Ozemlje, na katerem prebivajo sudetski Nemci, mora dobiti posebno zaščito. Vlada mora popraviti sudetskim Nemcem od leta 1918 naprej storjene krivice.

Za sudetskimi Nemci Slovaki. Avtonomistično gibanje sudetskih Nemcev je vplivalo tudi na Slovake pod vodstvom Hlinke, ki vodijo že od prevrata strogo avtonomistično politiko. Slovaška avtonomistična stranka je zborovala 24. marca v Bratislavi in sprejela resolucijo, ki pravi, da bo stranka najodločneje nadaljevala borbo za popolno avtonomijo Slovaške.

Pogajanja med Italijo in Anglijo. Zadnji dogodki v osrednji Evropi so zelo pospešili potek pogajanj med Italijo in Anglijo. Sporazum med obema državama bo dosežen v aprilu in ga bo podpisal v Londonu italijanski zunanji minister grof Ciano.

Blumova francoska vlada se začasno potegnila iz krize. Francoski senat ni sprejel zakonskega načrta poslanske zbornice o izrednih finančnih pooblastilih vladi glede narodne obrambe. Blum se je rešil vladne krize na ta način, da je sedaj zahteval od poslanske zbornice sprejem finančnega zakonskega načrta v tej obliki,

Novice iz španske državljanske vojne

Obupen položaj v španskih rdečih mestih

Že 22. marca so prodrle iz rdeče Španije v svet vesti, da vlada po mestih: Madrid, Barcelona in Valencia čisto obupen položaj radi lakote in sploh pomanjkanja življenjskih potrebščin. Kruha navaden človek niti za denar ne more dobiti. Do življenjskih potrebščin se je mogoče dokopati pod roko in za neverjetno visoke cene. Kilogram mesa stane 40—50 din, tudi cene ostalim živilom so narasle strahotno.

Policija in milica še gonita prebivalstvo s silo na ulice, da bi naj prisiljeno zahtevalo nadaljevanje vojne.

Da je bil položaj zgoraj omenjenega dne nad vse resen, je jasen dokaz še to, da so odpeljali angleški parniki vse Angleže iz Barcelone, ker je bila to zadnja možnost za rešitev.

Uspešno nadaljevanje nacionalistične ofenzive

Nacionalistične prednje straže so zavzele po hudem boju 21. marca izredno važne

„Tončka, zakaj ne paziš bolj pri pranju, glejte, kako se raztrga perilo!“
„Gospa, stara sem postala ob delu... ker kupujete slabo milo... Terpentinovo milo Zlatorog je komaj dražje, toda koliko izdatnejše je! Njegova gosta bela pena pere prizanesljivo in perilo traja na leta. Lepo duhti, mehko voljno je... čisto belo.“

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

kakor je bil zanj senat. Leon Blum je parlamentu natanko razložil, kaj ga je prisililo, da je popustil in rešil vlado.

Poljska in Litva. Kakor smo že poročali, je bil skrajno zaostren spor med Poljsko in Litvo poravnán na miren način, ker je Litva brezpogojno sprejela vse zahteve Poljske. Obe državi sta po pobotanju odprli meje in Poljska skuša najnovejše prijateljstvo z Litvo izkoristiti v svoj dobrobit. Poljaki bi radi spojili Litvo, Letonsko, Estonsko, Finsko in Romunijo v nevtralno zvezo, ki bi onemogočala morebiten obračun med Nemčijo in sovjetsko Rusijo na tleh Poljske.

postojanke vzhodno od vasi Valdealgolfe ob cesti, ki vodi od Alcaniza v Dancez. Rdeče črte so prebite. Nacionalisti so zaplenili 300 strojníc in rdeči so zgubili 2000 mož. Pot v Katalonijo je bila s to zmago odprta. Odločilni proboj za vkorakanje Francovih čet v Katalonijo sta izvajevali italijanski fašistični diviziji.

Drugi in zadnji del nacionalistične ofenzive

Francova vojska je pričela 22. marca z drugim delom ofenzive, katere cilj je, doseči na južnem koncu obalo, na severnem pa začeti z osvajanjem Katalonije. Na južnem bojišču so po zavzetju Caspeja nacionalisti začeli utrjevati zavzeto ozemlje ter začeli že prodirati na severnem koncu aragonske fronte med Saragoso in Huesco, kjer pritiskajo proti katalonski meji. S tem hočejo spraviti južno in severno bojišče v ravno črto ter potem naskočiti Katalonijo z zahoda in z juga. Srednji oddelki generala Franca so že na katalonski meji. Poti sedaj potekajo na 240 km dolgi

fronti, na kateri imajo nacionalisti okrog 200.000 vojakov.

Pred končno odločitvijo

Angleži so povsem prepričani, da se bliža španska državljanska vojna koncu in da je usoda Madrida, Barcelone in Valencije že zapečaten. Mednarodne rdeče brigade niso več uporabne niti za obrambo, kaj šele za kak napad!

Rdeče oblasti se ravnaajo čisto po zgledu Stalina in streljajo neusmiljeno vse one, ki širijo malodušnost in nezadovoljnost.

Francove čete pri svoji zadnji zmagoviti ofenzivi niso nikjer naletale na resen odpor rdečih. S tem, da je uspela nacionalistom zasedba glavne ceste Saragosa-Leridai-Barcelona na dolžino 70 km, je prekinjena zveza med Madridom in Barcelono. Tudi železniška proga med obema mestoma je pod ognjem Francovih topov.

Špansko državljansko vojno je odločila zmaga nacionalistov pri Teruelu, ki je odprla zmagovalcem vrata v Katalonijo.

*

Sovjetski porazi

Sovjeti se radi hvalijo s svojo rdečo armado. Vsako leto jo predstavljajo tujim diplomatom ob obletnici revolucije na rdečem trgu v Moskvi. Potem pa pišejo, kako zavestno nastopa in kako je dobro opremljena. Tudi s svojim letalstvom se bahajo. Že radi verjamemo, da je pri paradah vse to prav lepo videti, v dejanju pa je marsikaj drugače.

Sovjeti so pošiljali v Španijo svoje vojaštvo, letalce, tanke in municijo. A sovjetski poveljniki niso pokazali prav nobenih izrednih zmožnosti niti pri armadi na suhem niti v zraku. Povsod so doživeli splošen poraz. Španski poveljnik Franco je sovjetje nadkrilil.

Še slabše se godi sovjetom na Kitajskem. Tudi tja pošiljajo svoje strokovno izobražene častnike, letalce, letala in različno municijo ter orožje. In kakšen je njihov uspeh? Kitajci bežijo pred Japonci. In sovjetske aeroplane streljajo Japonci tako kot pri nas spreten lovec spomladi vrane, ko mu na mladi setvi delajo škodo. Torej zopet poraz, hud poraz vse vojaške sovjetske vede. Kakor vse to kaže, se sovjetske vojaške sile nikakor ne morejo meriti s silami prvovrstnih vojaških držav sedanjega časa.

To mnenje sovjeti menda tudi sami priznavajo. V reki Amur je več manjših otokov, katere so imeli do lani zasedene sovjetski vojaki. Toda Japonci so prišli, so tiste otoke zavzeli in jih tudi v svoji oblasti obdržali pred očmi vse ruske armade na Daljnem vzhodu. In sovjeti Japoncev niso napadli. Napadli jih niso, ker dobro vedo, da se v vojaškem oziru ne morejo meriti z Japonci. Torej zopet poraz! Japonci so se polastili otokov brez boja.

In še en poraz so doživeli komunisti prav v zadnjem času, in to v sporu Litva-Poljska. Tudi Litva je uvidela, da se na rusko armado in njeno pomoč ni zanašati, zato se je lepo pametno udala pritisku Poljske in bo v najkrajšem času urenila s poljsko sosedo vsa pereča vprašanja, ki so visela v zraku od konca svetovne vojne. Rusija ni bila v stanju, da bi dala mali Litvi moralno oporo za kak drugačen nastop proti Poljski.

Najhujiši poraz je pa rdeči armadi zadal Stalin sam, ko je dal najzmožnejše poveljnike postreliti, druge je vrget v ječo ali jih je pa poslal v izgnanstvo. Tako je

vojaštvo izgubilo zaupanje v svoje poveljnike. Sovjetska rdeča armada je torej morda zelo lepa na paradah, na bojnem polju pa se vsaj do zdaj še ni izkazala.

Po katoliškem svetu

Nove cerkve v okolici Pariza. Pariški nadškof kardinal Verdier je imel v svojem načrtu, ki ga ima rešiti kot duhovni poglavar vernikov pariške nadškofije, tudi gradnjo večjega števila cerkva. V predmestju Pariza in po okoliških vaseh ni bilo nič ali pa nezadostno število božjih hiš. Da bi se odpomoglo temu velikemu nedostatku, ki prav za prav onemogočuje vsako dušno-pastirsko delo med delavci v predmestjih in v okolici, se je s prostovoljnimi darovi Bogu zvestih katoličanov zgradilo večje število kapelic, kapel in cerkva. Skoro ne mine nedelja, da ne bi kardinal Verdier blagoslovil kakšno cerkev v predmestjih ali v okolici. Nedavno je blagoslovil dve cerkvi v krajih Grand-Montrouge in Clamart. Povsod je bil navdušeno sprejet od vernikov, pa tudi od predstavnikov krajevnih oblasti. Pri sprejemu je na poslednjem kraju domači župnik poudarjal: »Naša draga Francija ne bo našla socialnega miru brez božjega čiščenja in brez dolžnosti pravice in ljubezni; to pa so stvari, ki se uče v tej cerkvi.«

Mučeniki nove dobe. V Franciji je tekla poslednjikrat mučeniška kri za časa strahovlade pariške komune. Takrat — 24. in 26. maja 1871 — je bilo več jezuitskih patrov mučenih na strahovit način in naposled usmrčenih. Storjene so že potrebne predpriprave, da bi se ti junaki vere proglasili za blažene.

Boljševiki in svoboda. Boljševiki se kaj radi sklicujejo na »ustavo«, ki baje jamčuje veroizpovedim svobodo akcije.

Kako pa ta »svoboda« izgleda v stvarnosti, dokazuje dejstvo, da je ruska tajna državna policija zaplenila denar, ki so ga delavci nabrali za zgradbo cerkve. V Sibiriji je namreč zadnji čas nastalo novo industrijsko mesto Magnitogorsk. Tamošnji delavci so med seboj nabrali 150.000 rubljev za zgradbo cerkve. Tajna policija pa je ta denar zaplenila. Komisariat (ministrstvo) notranjih zadev je to zaplenitev potrdil in odredil, da se ne sme v novih industrijskih krajih zgraditi nobena cerkev, ker bi cerkve »ograzale čisto komunističen značaj teh krajev«. Komunistično »svobodoljubje« gre celo tako daleč, da je oblast odredila aretacijo nabirateljev, ki bodo stavljeni pred sodišče. Takšna je roka, ki jo komunizem »ponuja« kristjanom.

*

Spored birmovanja. (Nadaljevanje.) V dekani Videm: V nedeljo, 8. maja pri Sv. Rupertu na Vidmu; v ponedeljek, 9. maja, pri Sv. Lovrencu v Brežicah; v torek, 10. maja, pri Sv. Mariji v Dobovi; v sredo, 11. maja, pri Sv. Lovrencu na Bizeljskem; v četrtek, 12. maja, pri Sv. Mihaelu v Pišecah; v petek, 13. maja, pri Sv. Martinu v Sromljah; v soboto, 14. maja, pri Sv. Duhu v Artičah; v nedeljo, 15. maja, pri Lurški M. B. v Rajhenburgu; v ponedeljek, dne 16. maja, pri Sv. Nikolaju v Sevnici. — V dekani Rogatec: v torek, 7. junija, pri Sv. Mihaelu v Žetalah; v sredo, 8. junija, pri Sv. Jerneju v Rogatcu; v četrtek, 9. junija, pri Sv. Križu na Slatini; v soboto, 11. junija, pri Sv. Mariji v Kostivnici; v nedeljo, 12. junija, pri Sv. Petru na Medvedjem selu. (Konec sledi.)

Novice

Nesreče

Zgubil listino s 1300 din. Ivan Pinterič, trgovec v Leskovcu v Halozah, se je vozil z motorjem po mariborskih ulicah in je zgubil listino s 1300 din.

Osební avto zgorel. V Dravogradu je eksplodiral bencinski tank osebnega avtomobila, ki je bil last slovenjgraškega industrijalca Ivana Köllnerja. Avtomobil je povsem zgorel. Šofer in dva spremljevalca so se še pravočasno rešili.

Huda nesreča posestnika. Kramberger Friderik, posestnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, je podiral v svojem gozdu drevesa. Pri tem delu so vrhove drevesa oklenili s kavljem, na katerem je bila pritrdjena vrv. Radi natezanja za vrv se je kavelj izruval in je udaril Krambergerja s tako silo po glavi, da mu je prebil lobanjo.

Nesreča. Pred nekaj dnevi je padel s kolesa 16 letni Roškar Franc, ključavničarski vajenec pri g. Josipu Hrgu v Podgorcih pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji, tako nesrečno, da si je izpahnil desno ramo ter dobil poškodbe po obrazu. Zdravi se v ormoški bolnišnici.

Nesreča na železniški postaji. Na postaji Brežice je zdrobil tovorni vlak desno nogo pod kolenom 19 letnemu Karlu Kraševcu iz Doljega Gradišča pri Št. Jerneju

na Dolenjskem. Ponesrečenega so odpeljali koj v bolnišnico v mesto Brežice, kjer so mu morali takoj odrezati desno nogo pod kolenom.

Padel pod voz. Z zlomljeno levo nogo so spravili v celjsko bolnišnico 48 letnega dni-narja Karla Kovača iz Pečovnika. Omenjeni je padel pod kolo voza, ki ga je hudo poškodovalo.

Šolar povzročil nehote smrt tovariša. Na Kamnitniku pri Škofji Loki so pekli šolarji krompir. En krompir je vzel iz žrjavice Rudolf Florjančič, sin tesarja iz Binklja in učenec petega razreda ljudske šole, ter je stekel navzdol po bregu. Za bežim je vrget neki 13 letnik iz Binklja kamen in ta je zadel Florjančiča z vso silo v glavo. Od kamna zadeti ni doma nič povedal, kaj se mu je zgodilo. Tretji dan so poklicali zdravnika, ki je odredil prevoz v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima od kamna zadeti prebito lobanjo. Nastopilo je vnetje možganske mreže in fant je umrl.

Sreča v nesreči. Nad divjega petelina sta se odpravila na Ljubnik pri Škofji Loki lovski čuvaj Nejče Logonder ter Pavle Guzelj. Med potjo na Ljubnik se jima je še pridružil Franc Volčič. Na severnem obronku Ljubnika se je Logondru odlašila skala in se je z njo vred prekotalil 150 metrov v globino. Tovariša sta bila

prepričana, da je obležal Logonder mrtev ali vsaj najhuje poškodovan. Logonder je pa odletel preko peči, obležal v robidovju in so ga otehi lažje poškodovanega.

Razni požari. Neznane je podtaknil ogenj pri posestniku Rozmanu, p. d. Savru v Mlačevem na Dolenjskem. Ogenj se je razširil z vso naglico na bližnjo kaščo in na kozolec. Gasilci in domači so rešili vozove, vse drugo je zgorelo in med drugim slamoreznica in čistilnik za žito. — V Bohinjski Bistrici na Gorenjskem je zgorel 23. marca zgornji del gospodarskega poslopja Jožeta Urbanca. Zgorela je vsa krma in vozovi. Živino so rešili. — V vasi Stanežiče nad št. Vidom pri Ljubljani je povzročil ogenj 23. marca Ivanu Zaleletu 150.000 din škode, ker mu je uničil hišo in gospodarsko poslopje. — Pri Jurcu v Trebnjem na Kranjskem je vpepelil ogenj gospodarsko poslopje. Gasilec gre zahvala, da so ogenj udušili in preprečili večjo nesrečo. — V Tezenski ulici na Pobrežju pri Mariboru je zgorelo posestnici Elizabeti Schaffer gospodarsko poslopje s pralnico in s kokošjim hlevom. Požar je nastal radi slabega dimnika v pralnici. — V Sp. Gorici pri Račah se je pojavil ogenj v stanovanju železniškega uslužbenca Franca Sagadin. Domači so podtaknjen ogenj s pomočjo sosedov omejili. — V petek, 25. marca, krog polnoči sta zgorela v Pečovju pri Teharju v celjski okolici Francu Krulcu gospodarsko poslopje in kozolec. Škoda znaša 80.000 din. Gasilci niso mogli z motorko do pogorišča radi preslabe ceste. — Na Marijin praznik zvečer je vpepelil ogenj domačijo posestnici Tilki Kosec iz Križa pri Komeni na Gorenjskem. Gasilci so preprečili, da ni preskočil ogenj na sosedna poslopja. Požarna škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Razne novice

150 let stara vinska trta posekana. Mariborski grad se je ponašal na Trgu svobode s staro vinsko trto, ki je bila napeljena v široke brajde po grajski steni in je po mnenju strokovnjakov stara kakih 150 let. Grad je kupila svojčas od rajnega trgovca Berdajsa mestna občina in ga sedaj preurejajo za muzej. Grad tudi na

zunaj presnavljajo in so postavili krog in krog leseno ogrodje. Staro vinsko trto bi bili morali po načrtu sneti z zida začasno, jo lepo položiti po tleh in po končanem popravilu bi bila zopet romala na svoje prvotno mesto. Neuki delavci pa so na največje presenečenje strokovnega vodstva trto enostavno posekali in je morala žalibog tudi ona deliti usodo obče umrljivosti na tem ljubem svetu.

Krava — izborna plavalka. Kmet je prignal na zadnji mariborski sejem od Sv. Antona v Slov. goricah kravo, katere ni prodal. Podal se je po sejmu na okrepčilo v krčmo pri sejmišču, kravo pa je privezal. Naenkrat se je žival odvezala ter zbežljala proti brodu preko Drave. Vse je hitelo za begunko, ki je pa skočila v Dravo, jo srečno preplavala in se je na drugi strani ulegla vsled utrujenosti. Priskočiti so morali na pomoč gasilci iz Pobrežja in Maribora, da so spravili kravo po triurnem naporu z vrvmi in škripci na cesto, kjer jo je prevzel lastnik.

Avto za pet dinarjev dobite v nedeljo na veliki dobrodelni tomboli Pomladka društva Rdečega križa, ki se bo vršila v nedeljo, 3. aprila, ob dveh popoldne v Mariboru. — Poleg avtomobila je še mnogo drugih dobittkov, kakor: mo-

torno kolo, prekrasna spalnica, klavirska harmonika, kuhinjska oprava, žensko in moško kolo, foto-aparat, jedilni servis, bala najfinejšega platna, špecerija za štiri osebe za mesec dni, kompletna kuhinjska posoda, prvovrstna velika semiš koža, odeje, itd. itd. ter še mnogo stotin prekrasnih dobittkov. Tablica samo 5 din! Ker je čist dobiček namenjen zgradbi doma PRK na Jadranu, v katerem se bo krepila siromašna in bolelna deca vse bivše mariborske oblasti, prireditve toplo priporočamo!

Ljudem v opozorilo. Po deželi se klatita dva fanta. Eden je star 14 let, oblečen v rjave pumparce in temnomoder suknjič. Nevarna sta tujemu imetju. Drugi fant ima pohabljen roko. Sta zelo zvita, zato naj se, kjer se zasačita, radi preprečenja pobega močno zastražita in oddasta najbližji orožniški postaji.

ZAKŠ vabi vse tovariše in kmečko zavedne ljudi na veliko stanovsko zborovanje, ki bo 3. aprila ob pol desetih v Gambrinovi dvorani v Mariboru. Dnevni red je zelo pester ter obsega vsa pereča vprašanja kmečkega stanu. Kdor želi, da bi se položaj kmečkega stanu izboljšal, naj pride!

Svatje za zgradbo novega bogoslovja. Na gostiji Čebular-Kovačič v Kostivnici so zložili vrli svatje za novo bogoslovnico v Mariboru 180 din. — Na gostiji Zupanič-Vilčnik je zbral g. Alojzij Pihlar v Grajeni pri Ptuj 170 din. — Blagim

Zlata vrtnica

Sloviti češki gojitelj cvetlic Jan Böhm iz Blatne je z novo vrtnico, ki jo je imenoval zlata čehoslovaška vrtnica, prejel na mednarodnem natečaju vrtnic v Franciji zlato kolajno. Odločil se je sedaj, da bo tej novi vrtnici dal ime ministrskega predsednika dr. Hodže.

Samega sebe je okradel

Da bi kdo okradel samega sebe, je slišati zelo čudno, pa se je le zgodilo v Milanu v Italiji. Mlad mož iz okolice Modene se je pred časom preselil s svojo ženo v Milan. Tam je začel težak gospodarski položaj. Ko se je Giovanni, kakor se imenuje mladi mož, vozil s cestno železnico, je opa-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Po Jurijevem povratu iz Amerike se je razlegel in razpotegnil med poljanci glas, da je tudi ta mladi Potočnik podkovan v izdelovanju onega, kateremu pravijo, da je vladar sveta.

Jurij je bil hitro v prijateljskem poznanju z nekim fotografom iz Konjic. Dokopal se je do lastnega fotografičnega aparata ter vseh ponarejevalnih potrebsčin. Po preskrbi in opremi lastne ponarejevalnice ni ostal doma, ni sledil bratovi poti v kraje ob hrvaški meji, najdemo ga pri prav revnem viničarju v Svečini ob naši današnji severni meji.

Dasi je bil mladi Potočnik v Ameriki, je bil vendarle še toliko neizkušen, da se je lotil potvarjanja 50 kronskih bankovcev v tako prometu in obisku tujcev izpostavljenem kraju, kakor je okolica Svečine, na katero je v predvojnih časih kar prežala nemškutarija s svojimi ponemčevalnimi organizacijami.

Po zgledu brata Jožeta tudi Jurij ni sam predajal prometu potvorb. Pomagali so mu pri tem naj-

bolj nevarnem opravilu čisto nesposobni ljudje z Dravskega polja. Povrh so bili izdelani petdesetaki prenašlo ter površno. Vsak količjak glede denarnega prometa izurjen človek je moral prepoznati potvorbe koj na prvi pogled. Hvalili so Jurijev ponarejeni denar samo ubogi viničarji in razni poljanski mešetarji, katerim je zaupal spravljjanje med ljudi po okolici Maribora. Komaj so zakrožili falzifikati po raznih trgovinah v mariborskem okolišu, je že sedel na od žandarjev nastavljene limanice glavni razpečevalec Pauko iz Gorice pri Pragerskem.

Omenjenega so zaprli. Jasno je bilo, da bo v preiskavi izdal ime ter bivališče mojstra. K sreči je bil Jurij koj po prvi aretaciji obveščen po svojem bratu, kaj mu grozi v najkrajšem času od strani oblasti, ki je s polno paro na delu.

Razni doživljaji na begu

Jurij je zbral z največjo naglico svoja šila ter kopita. Zginil je od svečinskega viničarja v noči. Pričelo je zanj dolgovezno skrivanje pred orožniki in policijskimi agenti, ki so mu bili za petami, četudi se je čutil še tako skritega ter na varnem.

Jurij nikakor ni smel iz Svečine nazaj na Dravsko polje. Tamkaj je vrglo in razpreglo orožništvo

PRIDITE

463

po manufakturno blago, sukno, žensko volneno, svilo za obleke, najboljše in trpežne svilene robce, odeje in vse potrebščine za posteljino v najcenejšo trgovino in veleazalogo sukna

FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

GOSPOSKA ULICA ŠL. 15
čudovita velika zaloga, 27 m dolgi trgovski lokal, 5 skladišč, lastna tovarna odej in perila.
Lasno prepričanje o najugodnejšem nakupu je najboljši dokaz vsakomur!

svatom, ki ob veselem dnevu niso pozabili na mariborsko bogoslovje: iskreni Bog plačaj!

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmodernejše urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Tudi drugi morilec priznal dejanje. Našim čitateljem je še v živem spominu strašen dvojni umor, kateri se je zgodil v gozdu pri Sv. Bolfenku nad Mariborom. S sekiro sta bila ubita in izropana mlada smučarja Stanko Dolničar in Milka Gorup oba iz Maribora. Radi zverinsko izvršenega krvavega dejanja so bili predani v preiskovalni zapor mariborskega okrožnega sodišča: Bevardi ter Šajtegela in delavec Blaž Šega iz Radvanja. Šajtegela je zločin priznal kmalu po aretaciji, Bevardi pa je tajil krivdo do 26. marca. Šele ta dan je izpovedal preiskovalnemu sodniku, da je izvršil dvojni umor s Šajteglom, in sicer radi tega, da bi si prilastila denar. Ni pa še hotel povedati, kam je skril Dolničarju oropani denar. Bevardi je tudi potrdil, da je Šega nedolžen in ga bo sodišče skoraj gotovo izpustilo, kakor hitro bodo pojasnjene še vse podrobnosti zločina.

Drzen beg iz jetnišnice. Ob priliki predpoldanskega sprehoda po dvorišču jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča je

pobegnil preko nekaj metrov visokega zida na ulico in zginil neznano kam 21 letni Milan Rapajič. Begunec je iz Preloga pri Otočcu in ga zasleduje zagrebška policija radi številnih vlomov. V Mariboru se je pojavil pred kratkim in so ga zaprli, ker je kradel obleko. Zasledovanja drznega in mladega zločinca se je lotila policija in orožništvo.

Ljudska govorica razkrila zločin. V Jarenini so pokopali 17. marca viničarja Jožefa Lešarja, ki naj bi bil umrl radi vnetja pljuč in zastrupljenja z alkoholom. Ljudje so začeli kaj govoriti, da je bil Lešar ubit. Orožniki so začeli zasledovati ljudski glas in so zaprli posestnika Vajngerla in njegovega sina iz Gradiške pri Pesnici. Aretiranca sta priznala, da sta napadla Lešarja s koli in sta ga pretepla. Lešar je ubežal napadalcema, obležal je nezavesten pred svojim domom in je umrl, ne da bi se bil zavedel.

Žalosten primer. Dne 26. marca so orožniki od Sv. Barbare v Halozah aretirali Fr. Kelc, pos. sina iz Gradišča, ki je v silobranu pobil z motiko poljanca iz Stojne, ko so se vračali iz Gradišča od kopi pri posestniku Solina Antonu. Kelenc Ivan iz Stojne je brez vsakega povoda udaril z motičnim držajem po glavi Mustra Antona, ki se je takoj zrušil brez zavesti, na kar je mahnil po glavi Kelc Franca, ki je bil urnejši in se ga je ubranil z motiko. Radi udarca je napadalec v bolnišnici v Ptuj 25. marca umrl. Prvonapadeni in od Kelenca do nezvesti pobiti domačin Muster bo počasi okreval; med tem se pa mora mladi fant v zaporu pokoriti po krivdi surovega napadalca iz druge fare, ker bi bil sam mrtev, če ne bi udarca prestregel.

Po desetih letih popravljena krivica. Mariji Majdetovi iz Poljan pri Mirni peči je bilo pred desetimi leti ukradenih na sejmu 9000 din, katere je dobila za vole. Majdetova je dolžila tatvine mešetarja, kateri je posredoval prodajo volov. Sedaj, po preteku desetih let, je pravi krivec izpovedal

resnico, iz katere je razvidno, da je bil mešetar čisto nedolžen. Majdetova je prodala vole svojemu sosеду, ki ji je izmaknil na spreten način ves izkupiček in je imel vole zastonj. Sosed je te dni obolel in vest ga je pekla. Dal je poklicati soseda, vrnil ji je devet jurjev in dodal ukradeni vsoti še 2000 din obresti.

Gospodski goljuf se klati po mariborski okolici in goljufa ljudi kar na veliko. Izdaja se za zavarovalnega inspektorja, kontrolorja, revizorja itd. ter zahteva od kmetijskih zavarovancev zavarovalne listine. Napravi se zelo učenega ter na koncu zahteva za kontrolo posebno pristojbino 50 in še več dinarjev. Drugod zopet zahteva, da mu plačajo zavarovalnino, ki je v »zaostanku«. Dela se, kakor da je od oblasti postavljen ter skoro povsod pravi, da mora zavarovanja spremeniti in vzame zavarovalne listine s seboj. Opozarjamo naše ljudi, da tega goljufa, če se kje pojavi, takoj izročijo orožnikom. Če se kje pojavi, zadržite ga in pošljite naglega s la takoj po orožnike ali sosede, da ga morete izročiti roki pravice. Ogoljufal je posestnika Knehtla pri Sv. Petru, neko posestnico v Zrkovcah, prišel je k posestniku Močniku v Zg. Radvanju, k nekemu posestniku v Počehovi in najbrž k še mnogim drugim. Tem goljufijam se mora napraviti konec. Gg. župane prosimo, da dajo pri cerkvah oznaniti, da naj ljudje tega človeka, če se pojavi, primejo in vsaj ugotovijo, kdo je. Mož je velike, močne postave, star je približno 30 do 35 let, dobro rejen in ima zelo drzen nastop.

Brata streljala in ranila drug drugega. V bolnišnico v Ljubljano so oddali 26. marca 30 letnega Antona Cerarja in 29 letnega Ivana Cererja, oba mizarja iz Volčjega potoka pri Radomljah. Brata sta se sprla v neki gostilni in sta streljala iz samokresov drug na drugega. Ivan je dobil kroglo v levo nogo, Anton pa v pljučno kost.

Izpred sodišča

Obsojen, ker so ga zasačili pri vladu. V Mariboru je skušal 3. februarja vlomiti v Sattlerjevo krojaško delavnico v Tatten-

najbolj goste mreže. Moral je med Nemce, kjer ni bilo znano civilnemu prebivalstvu, zakaj pritiska za njim oblast.

Od Svečine je preklepal peš vse Srednje ter Gornje Štajersko. Udingal se je pri kmetih za poljskega delavca. Prisluzil si je vsaj toliko, da se je preživel in bil oblečen. Skrbno je skrival svojo prtljago pred radovedneži. Gospodarjem niti črnil ni, zakaj ne stopi v stalno službo kot hlapec, dasi je dobro vešč vsakega dela na polju in pri živini.

Iz Gornje Štajerske ga je zaneslo na Koroško. Spomnil se je, da je na Koroškem v vasi Dob pri nekem Winklerju omožena domačinka iz njegove rojstne župnije. Znanko je hitro našel. Sprejela ga je s pristno slovensko ter kmečko gostoljubnostjo in mu dovolila, da lahko ostane pri njej, kakor dolgo se mu bo zljubilo. Winklerjevi je potožil in zaupal, zakaj je moral z doma, kaj da zna in da nosi vse priprave za naglo obogatitje kar s seboj.

Jurij je moral pri Winklerjevih s ponarejenimi petdesetaki dokazati, da se razume v resnici na to, kar oblast tako strogo prepoveduje in kaznuje. Ko so se enkrat prepričali Korošci, da ni Potočnik navaden stepuh in da hrani celo v mezincu največjo spretnost, je postal deležen še večje gostoljubnosti

in naravnost oboževanja. Koroški priprosti človek je bil tedaj za las tak kakor štajerski poljanec. Ker so bili Korošci bolj revne pare, bi bil vsak rad kar cel šop potvorb, da bi si krepko podprl svoje razmajano gospodarstvo.

Po Koroškem so se pojavile iste potvorbe petdesetkronskih bankovcev, kakor so jih bili ugotovili pred nedavnim po okolici Maribora. Oblast je sklepala pravilno, da je bil v obeh primerih na delu taisti nerodni ponarejevalec. Preteklo je precej časa, preden je bilo izvahano izhodišče potvorb — koroška vas Dob. Nad omenjeno naselje so poslali kar celo četo orožnikov ter policijskih agentov, da bi poiskali ter izpraznili ponarejevalnico.

Juriju bi bila predla koj ob pričetku orožniškega pogona slaba, da mu ni priskočil v zadnjih trenutkih na pomoč srečen slučaj.

V vasi se je mudila ciganska družina z medvedom ravno ob času, ko so posvarili Dobčani Jurija, da se bliža številna žandarska patrolja, ki ni namenjena nobenemu drugemu kakor njemu. V očigled nevarnosti ga je prešinila misel, da bi se skril med cigane in bi se prelevil v medvedarja, saj je bil čisto po cigansko črnopolten.

(Dalje prihodnjič)

zil poleg sebe dobro oblečenega gospoda, ki mu je iz odprtega žepa v suknji zijala debela listnica. Giovanni je podlegel veliki izkušnji, postal je tat. V listnici je bilo denarja in vrednostnih papirjev za 130 tisoč lir. Nekoliko ur pozneje je baš okradeni gospod obiskal tatu, predstavil se mu je za notarja in začel jadikovati, kaj se mu je hudega zgodilo: izginila mu je listnica s 130.000 lirami. Prav to vsoto bi moral izročiti Giovanni ju kot dediščino po nekem sorodniku. Giovanni je po teh besedah poblede. Čez nekoliko časa je pa vendarle zbral toliko poguma, da je priznal resnico. In tako se je ta neverjetna zgodba srečno končala za tatu in okradenca.

bachovi ulici 37 letni sejmar Edvard Otorepec. Pri vltomu je bil zasačen in aretiran. Otorepeca so obsodili v Mariboru zadnje dni na 14 mesecev robije.

Bridko maščevana ljudska lahkovernost. Anton Kokot, 48 letni delavec iz Zavrča pod Ptujem, je bil že večkrat kaznovan radi ponarejevalske strasti. Komaj je bil dne 5. januarja 1936 izpuščen iz mariborske kaznilnice, se je začel zopet ukvarjati z načrti za potvarjanje bankovcev in da bi na ta način prevaril več lahkovernih kmečkih ljudi in izvalil iz njih pravi in težko pridstedeni denar. Kot zvest pomagač se mu je pridružil 39 letni posestnik Alojzij Turšak s Polenšaka. Z upanjem na dobro posrečene potvorbe sta izvalila od raznih kmetov in kmetic 18.500 din gotovine. Kokot je osnoval celo ponarejevalsko družbo, ki je dajala odgovor pred malim senatom v Mariboru 22. marca. Obtoženih je bilo 14 oseb. Obsodba se glasi: Kokot Anton dve leti robije; Turšak Alojzij 18 mesecev robije; Miško Matija tri mesece strogega zavora; Puklavec Franc tri mesece strogega zavora; Vrhovčak Jakob štiri mesece strogega zavora; Vrhovčak Ivan tri mesece strogega zavora; Pihlar Avguštin štiri mesece strogega zavora; Štampar Jakob tri mesece strogega zavora; Pevec Franc tri mesece strogega zavora; Kuhar Štefan dva mesece zavora. Oproščeni so bili: Kuhar Marija, Kuhar Marica, Kuhar Ivan in Žgeč Franc.

Slovenska Krajina

Sobota. V nedeljo opoldne je čutila vsa Slovenska Krajina potres. Prav občutni so bili suniki v Soboti in Lendavi. Porušilo se je precej dimnikov, s streh je padala opeka in nekatere hiše kažejo razpoke. Hujše nego v Slovenski Krajini so občutili potres v sosedni Strigovi in po vsem Medjimurju.

Murska Sobota. Kakor nam je sporočeno, se začne napovedani šoferski tečaj v ponedeljek, 4. aprila. Predavanja se bodo začela ob 8 zjutraj v dvorani restavracije »Slon« (pri Bacu) in bodo trajala do 12 s polurnim odmorom. Kdor se za tečaj zanima in še ni vpisan, naj se pred osmo uro osebno javi pri vodstvu. Na tečaju bo predaval naš odlični strokovnjak ing. Debelak. Tečaj sam je po izbranosti programa prvi te vrste v naših krajih in v banovini. Toplo priporočamo vsem, ki se zanimajo za avtomobilistiko, da se tečaja udeležijo!

Naši rajni

Sv. Anton na Pohorju. Lep pogreb smo imeli na Marijin praznik. Nismo sicer pokopali kake odlične osebnosti, marveč le priprosto služabnicovaruško, vendar smo vsi čutili, da je šla Marjeta Verber, p. d. Kuternikova Gréta kot zvesta služabnica k Bogu po plačilo. Dočakala je 77 let. Pri kmetu Kuterniku je služila 26 let ter bila pri hiši desna roka gospodinji, otrokom pa druga mati. Odlikovala se je po svoji vernosti, poštenosti, zvestobi in marljivosti. Kako malo je danes takih poslov! Zato pa so ji Kuternikovi tudi s tako potrpežljivostjo stregli v njeni dolgi bolezni. Bog jim bo plačnik, rajna Greta pa bo še tudi po smrti ostala neviden angel s svojo priprošnjo pri Bogu vsej dobri Kuternikovi družini. Naj počiva v miru!

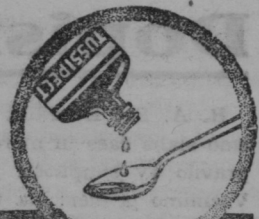
Fram. V Morju je 20. marca umrla Antonija Pristavnik, roj. Kodrič. Priprosta kmečka žena, ki je dopolnila skoraj 82 let, ni bila le skrbna gospodinja, temveč predvsem globoko verna in plemenita slovenska mati, ki je v prvem zakonu dala in vzgojila našemu ljudstvu uglednega in izven mej naše domovine priznanega gospodarskega strokovnjaka, g. ravnatelja Josipa Priol. Poleg obeh hčera ji je bil ta v največje veselje. Po prerani smrti prvega moža je z Alojzijem, drugim možem, živela nad 40 let v srečnem zakonu. Skrb za dom in ljubezen do cerkve, kjer je našla največ tolažbe, sta glavni potezi njenega zglednega življenja; sama je veliko trpela, zato je tudi vedno imela sočutno srce za bližnjega in vsakega siromaka. Dobri Bog ji vse povrni, žalujoči rodbini pa naše sožalje!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Dne 14. marca je po osem mesečni bolezni umrla blaga mati in skrbna žena Alojzija Polančič. Rojena je bila pri Sv. Juriju v Slov. goricah, ter se je pred dvema letoma preselila k svojemu sinu in sinahi k Sv. Barbari, kjer je tudi, sprevidena s tolažili sv. vere, odšla po plačilo k svojemu Stvarniku. Žalujoči rodbini naše sožalje — dobri materi pa večni mir in pokoj!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Po kratki in hudi bolezni je pretekli teden umrl v Cvetkovcih Rakuš Franc, star komaj šele 23 let. Pred enim mesecem je bil še vesel, čil in zdrav, a zdaj počiva v hladnem grobu. V četrtek, 3. marca, je moral v ormoško bolnišnico, kjer je prestal operacijo slepiča. Zatem je dobil še neko drugo bolezen, kateri je podlegel. Rajni je bil priden, tih ter miren fant, kakršnih najdemo danes ma-

PRI KAŠLJU

IN
HRIPAVOSTI

Tussipect
„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobivase v vseh
lekarnah. —
Velika stekleni-
ca 40 din —
mala steklenica
25 din.

Odobr. Min. soc. pol. in ar. zdr. S. Br. 26853/21. X. 1937

lo. Kot član tamburašev Prosvetnega društva je z veseljem ter redno prihajal k vajam. Letos, ko je bil v bolnišnici, je dobil poziv za vojake. A Bog ga je poklical med nebeške vojščake. Njegov pogreb je bil na Marijin praznik ob številni udeležbi ljudstva. Pevci so mu zapeli na pokopališču »Vigred se povrne«. — Dragi Franc, počivaj v miru, očetu in sestram pa naše sožalje!

Društvene vesti

Zveza fantovskih odsekov. — mariborsko okrožje — je priredila v nedeljo, 27. marca, v Mariboru zborovanje zastopnikov teh odsekov iz Maribora in širše okolice. Zbralo se je toliko fantov, da so napolnili dvorano Zadrúžne gospodarske banke. Na sporedu so bile deklamacije, pevške točke in govor predsednika Prosvetne zveze g. dr. Hohnjeca o predmetu: Slovenska narodnost.

Ljudski oder v Mariboru pripravlja za velikonočne praznike Meškov »Pasijon« ali »Trpljenje Gospodovo«. To bo vsekakor izreden dogodek za Maribor. Prva uprizoritev je predvidena na veliki četrtek zvečer, nadalje bodo uprizoritve na veliko noč, velikonočni ponedeljek in na belo nedeljo. Opozarjamo že sedaj, posebno okoličane, da si o pravem času rezervirajo vstopnice pri Ljudskem oderu ali pa pri Prosvetni zvezi. Vse uprizoritve bodo v dvorani Zadrúžne gospodarske banke.

Št. Janž pri Dravogradu. Živahno in veselo življenje je zavladovalo pri nas. Pod vodstvom delavnega mladega g. župnika Pivca so se organizirala naša dekleta v dekliški KA. Že v začetku šteje odsek 28 članic, kar je za našo ne preveliko župnijo pač lepo število. V nedeljo, 20. marca, so prvič nastopile z igro »Pri kapelici«. Priznati moramo, da nad vse častno! Vse brez izjeme so igrale res prav dobro in z velikim umevanjem. Naj ostanejo zveste KA in pridobivajo še druga dekleta! Organizirajo pa se naj še fantje, saj je mnogo dobrih v Št. Janžu!

Hajdina pri Ptuj. Dramatski odsek od Velike Nedelje uprizori v nedeljo, 3. aprila, ob pol štirih popoldne v tukajšnji društveni dvorani dramo »Križ in sovjetska zvezda«. Naj nihče ne zamudi prilike in si ogleda to sodobno dramo. Vstopnina običajna.

Št. Ilj pod Turjakom. Dne 25. marca smo tudi v naši župniji proslavili materinski dan. Spored proslave je bil posvečen našim mamicam. Mati Slovenka! Ne sramuj se, ako ti je Bog naklonil večje število otrok. Res moraš mnogo trpeti, a vedi, od tebe je odvisno, da slovenski narod ne podleže beli kugi, ki uničuje mogočne narode, katerih matere se sramujejo imeti večje število otrok. — Ob tej priliki naj bo izrečena g. kaplanu, voditelju naše mladine v šentiljski župniji, najlepša zahvala od staršev.

Slovenci v Zagrebu. V mesecu marcu je bilo življenje med katoliškimi zagrebškimi Slovenci, ki se zbirajo okrog Slomškovskega prosvetnega društva, prav razgibano. Najprej je bila materinska proslava (6. marca), kjer smo gledali prelepo Meškovo igro »Matic«, ob kateri ni ostalo suho pač nobeno oko. Slišali smo tudi govor in deklamacije o materi. — Dne 13. marca smo se oddolžili spominu pokojnega nadškofa Jegliča. Gledali smo ga v slikah in v filmu, govoril nam pa je g. Vinko Zor iz Ljubljane. In 20. marca smo še v tretje napolnili Jeronimsko dvorano in se za nekaj ur napotili v Sveto deželo, kamor nas je ob slikah popeljal č. g. Anton Bergant. Videli smo kraje, po katerih je hodil naš Zveličar, in se pri tem marsičesa naučili. — 10. marca se je končal v Slomškovem prosvetnem društvu esperantski tečaj, ki je trajal dva meseca in se je prav dobro obnesel.

Ali si že obnovil naročnino?

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Dopisi

R. A. Sv. Benedikt v Slov. goricah. Doživeli smo slabe čase in morda nas je sedaj izučilo, da pravilo »v skupnosti je moč« drži stoodstotno. Vzemimo primer: Na tleh leži 300 ali 400 kg težek kos nekega predmeta. Dvigniti ga ne more eden ali dva, ampak več združenih moči. S tem vam hočem povedati nekaj o skupnosti našega malega slovenskega kmeta, ki čaka boljših časov, pa jih ne more dočakati. Dočakati pa jih ne more zato, ker ga vedno izjemajo drugi sloji, ki so organizirani. Ali naj bo kmet brez organizacije? Ne. Ravno kmeta je treba dvigniti potom organizacije. Tarejo nas hude nadloge, kakor bolezni in nesreče pri živini itd. Če bi imeli temu namenu služee zadruga, bi nam pomagale s skupno močjo, da bi velike izgube bile za posameznika lažje. Sto ljudi lažje prenese škodo kot pa en sam. Zato naj velja načelo: »Vsi za enega, eden za vse!«

Gornja Radgona. Graščina Zorzini se stalno drobi. V zadnjem času je nad 30 naših obmejnih Slovencev pokupilo večje in manjše dele tega posestva, ki je bilo prej v tujih rokah. Lastnik je gospodarsko propadel in je primoran po svojem zastopniku, veleposestniku iz nemške Radgone Smerju, odprodajati zemljo in gospodarska poslopja. Tako je spet prešel lep del zemlje v slovenske roke.

Apače. Gospa Kern v Apačah je imela hlapca, ki je rad zelo globoko pogledal v kupico. Tudi prilike je imel dovolj. V posebnih lesenih kletkah je vozil pogosto svinje za svojo gospodinjino in kmetje so mu ob prodaji svinj tudi dali večji požirek pijače. Pred kratkim pa je ob takšni vožnji padel s kletke tako nesrečno, da je izgubil čut za tipanje in ni ničesar čutil, četudi ga je kdo z vso silo potegnil. Konji so voz s svinjami sami pripeljali do doma, hlapca pa so dobri ljudje spravili tja. Prepeljan je bil v bolnišnico v Sobotu, kjer je po treh dneh umrl.

Apače. Da smo na drugem bregu Mure dobili mogočnega soseda ob neprijetnem vremenu, o tem ste že čitali v časopisju. Ni čudno, da je bližina novega soseda vplivala tudi na naše ljudi. — Dobri in mirni 27 letni Jožef Hödl iz Konjišča je že osmo leto bolehal na jetiki. Umljivo je, da so njegovi notranji deli telesa bili zelo oslabljeni. Ob priključevanju Avstrije Nemčiji se je tudi pri nas govorilo samo o tem. Bolehnemu mladeniču je to šlo še bolj k srcu. Ko je v ponedeljek po priključitvi poslušal ob radiu silno ploskanje, vpitje in navdušenje za novega vodjo priključene Avstrije, Hitlerja, je tudi sam začel vzklikati Hitlerju in tako divjati, da so mu na-

vzočni možje komaj bili kos. Zdravnik je ugotovil, da je znorel. Devet dni nato pa ga je smrt rešila obeh bolezni.

Ljutomer. Zaščita ljutomerčana v Ljutomeru ima občni zbor 3. aprila. Na dnevnem redu je tudi predavanje okrajnega kmetijskega referenta g. Lipovca o predvidenih zakonitih določilih o zaščitenem imenu izvora vina. Zborovanje vinogradnikov bo v gostilni g. Zavratnika. Prične se z občnim zborom Vinarske podružnice ob 8.30. Po tem občnem zboru se vrši občni zbor Zaščite ljutomerčana. Pridite!

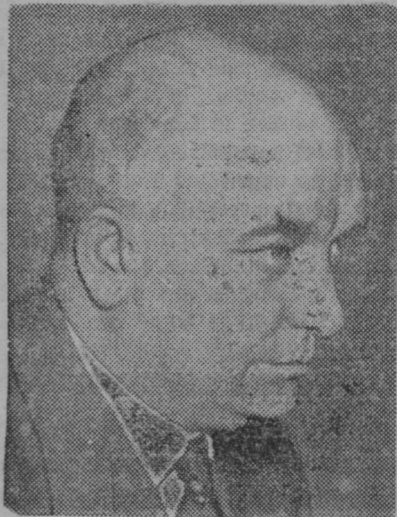
Velika Nedelja. (Več razumevanja!) V naši občini se je vršil gospodarski tečaj. Tečaji se prireajo v prvi vrsti radi tega, da bi dobil kmečki človek vsaj nekaj prepotrebnih naukov, odnosno navodil za svoje kmečko gospodarstvo. Spričo sedanjih težkih gospodarskih razmer bi bilo pričakovati, da se bodo ljudje v velikem številu tečaja udeležili in si vsaj tu pridobili nekaj strokovnega znanja. Toda to se, žal, ni zgodilo. Predavatelji in prireditelji so bili nemalo razočarani nad malim številom ljudi, ki so se tega tečaja udeležili. Ali ni to najslabše izpričevalo za nas same, če nimamo niti toliko zavednosti, da bi sprejeli vsaj to, kar se nam nudi v obliki teh tečajev? Kje je naša stanovska samozavest in strokovna ukaželjnost? Ne bi se pritoževali radi tega, če bi se tečaj vršil v času največjega polletnega dela, ali da isti ni bil brezplačen. Toda ni bilo ne prvo ne drugo. Male udeležbe je kriva v prvi vrsti premajhna stanovska samozavest! Z našo malomarnostjo in nezavednostjo ubijamo voljo do prirejanja sličnih tečajev. Mnogo je načinov, s katerimi bi se dalo naše kmetijstvo precej izboljšati brez posebnih večjih izdatkov. Potrebno je le malo volje in strokovnega znanja ter stanovske samozvesti, česar bi si lahko nabral vsak, ki mu je bila dana priložnost, da se udeleži tečaja. Če je to zamudil, je v največ primerih kriv vsakdo sam. Marsikomu se bodo morda zdele te ugotovitve grenke, toda — vsako zdravilo je grenko! Če človek ve, kje je vzrok njegove bolezni, bo najprej odstranil vzrok in šele potem segel po zdravlilu, ki je dostikrat grenko, a potrebno. — Udeleženec.

Sv. Marjeta niže Ptuj. Baje se nekateri posestniki, ki imajo več vožnje čez dravski most pri Borlu, močno razburjajo, ker je zadnjič »Slovenski gospodar« v dopisu od Sv. Marjete poročal, da nekateri želijo, naj bi se tam ponovno uvedla mostnina, in sicer samo za številne hrvaške voznike in pa za avtomobile. Ne pa splošno

za vse voznike. To so dotični prezrli in naj v bodoče take vesti čitajo natančneje, pa se jim ne bo treba razburjati po nepotrebnem. Kaka nedolžna novica v časopisu namreč še ni noben oblastveni odlok ali naredba, ki bi zadela vse voznike. — V nedeljo po rani službi božji, 27. marca, je bil v Slomšekovem domu sestanek vinogradnikov. Na sestanku je poročal g. Grobler, župnik pri Sv. Barbari v Halozah, o nameravani ustanovitvi tamošnje vinarske zadruge. Ker imajo naši Poljanci dosti vinogradov v sedanjih Halozah, so tudi vsi ti vabljeni k pristopu k tej važni gospodarski ustanovi. Ljudje v polni meri priznajo važnost in veliko potrebo te zadruge. Pomisleke imajo le proti previsokemu deležu 500 dinarjev, kar je v sedanjih časih za gospodarsko šibkejšo že precejšnja žrtev. Vendar je upati, da bo pristopilo primerno število članov. Barbar-skemu g. župniku se za njegov trud iskreno zahvaljujemo in mu želimo popolnega uspeha pri ustanovitvi in vodstvu zadruge. — Nenadoma se je v nedeljo ob 12.20 pojavilo par precej močnih potresnih sunkov, spremljanih z zamolklim bučanjem. Ljudje so se precej prestrašili ter mestoma bežali iz hiš, boječ se, da se sunki ponovijo. Razen vznemirjenja ni bilo nobene škode. Hudo-mušneži so se hitro znašli in precej uganili, češ, da Hitler Avstrijo trese, da bi Jude ven stresel.

Leskovec. Lepo smo obhajali praznik naših mater v cerkvi in v šoli. V cerkvi s skupnim sv. obhajilom, v šoli z ljubkim petjem v čast Materi božji, s srčkanim častitjem treh otročičev materi za god ter z res ginljivo igro »Blažena Hema«. V igri smo gledali veselje matere, ko ji pri-nesejo sinka od sv. krsta, še bolj pa čutili z njo srčno bol ob nasilni smrti obeh sinov, ob bridki izgubi ljubljenega moža in zveste družice Jute. Trpljenje je blaženo Hemo rešilo vseh zemeljskih vezi ter jo z zlatimi vezmi privezalo na Boga. Blažena Hema, hčerka slovenske zemlje, prosi v nebesih za naše matere, da bodo lažje prenašale žrtve materinstva!

Turski vrh. Turski vrh pri Zavrču ni znan samo po dobri vinski kapljici, ampak tudi po dobrih muzikantih, ki uživajo sloves pri sosednih hrvaških Zagorcih. Povabljeni so bili na gostijo v bližnjo župnijo na Hrvaškem kar trije. Obljubili so jim dobro plačilo. Ko pridejo na gostijo, jim reče starešina: »Svirajte, svirajte, ne bote biti!« Svatje se mastijo z ajdovimi žganci, mesom in kruhom, na mizi sta dve zelenki pijače. Godci ves čas igrajo. Zvečer pridejo »oplečnjaki« (prežarji), oboroženi s pištolami in dolgimi noži. Nože zapikavajo v hišni tram z besedami: »Muzikaši, svirajte!« Od oplečnjakov dobijo kot nagrado pet dinarjev. Igrati morajo vso noč. Lačni in žejni se muzikanti pmuznejo proti jutru, v

Albin Hanson, od 1932 švedski državni minister, je predlagal znatno oborožitev švedske. Njegov predlog je bil soglasno sprejet v državnem zboru.

Robert Vansittart, svetovalec angleškega zunanjega ministra in vodja angleške svetovne propagande.

Cardenas, predsednik Mehike, namerava razlastiti v svoji državi tuje petrolejske družbe.

temi, iz hiše, drug za drugim, neopaženo v gozd pod hišo in jo odkurijo domov, goste pa pustijo na cedilu. Neroden muzikant izgubi na begu v temi v gozdu klobuk — harmonika se raztegne, zacvili. V strahu, da ga svatje ne bi dohiteli, pusti klobuk. Srečno se snidejo godci na »štajerski« strani in si globoko oddahnejo s petimi dinarji v žepu...

Fram. Zadnja leta posebno trpimo vsled kurjih tatov ali, kakor pravijo tem brezvestnejšem, dihurjev. Skoro pri vsaki hiši so bile ukradene vse ali polovica kokoši. Splošno mnenje je, da to podlo obrt vrši neka domača družba. Oblasti vljudno prosimo, da skrbno zasledujejo krivce, da bomo zopet varni pred to druhaljo.

Slovenska Bistrica. Zmagali smo! Zavednost in edinstvo mora zmagati! Vrla okolica našega mesta je storila v polni meri svojo dolžnost. Proti zvezi JNSarjev, komunistov in nemškutarjev ter njihovim nizkim in podlim lažem je stopil na plan pristno slovenski kmečki narod, ki je nepodkupljiv in edino merodajen, da pokaže, koga hoče za župana. Ta dan ostane v častnem spominu v zgodovini naše občine in slovenskega naroda. Naši volilci! Čast vam — vse priznanje!

Celje. Dne 8. marca sta se peljala med drugimi z jutranjim savinjanom proti Celju dva mladeniča, ki sta imela oba pripete znake na suknjičih, in sicer je imel prvi kar dva znaka, drugi pa je imel novi znak fantovskega odseka. Sedela sta molče drug drugemu nasproti. Ta molk je prekinil prvi, in sicer mladenič z dvema znakoma ter vprašal svojega sopotnika, kakšen je ta znak, ki ga nosi na suknjiču. Slednji mu je nato mirno pojasnil, da je to novi znak članov fantovskega odseka. »Nacionalista« pa je ta mirni odgovor razkačil ter je začel na vse pretege udrihati po prosvetnem društvu in fantovskih odsekih, označujoč jih za klerikalce, jeruzalemece itd. To besedičenje dičnega nacionalista pa je tudi mirnega fanta razburilo ter je svojemu sopotniku odgovoril, da naj se ne zanima za njegov znak, kakor se on ne zanima za znake svojega sopotnika, čeravno jih ima pripetih celo vrsto na suknjiču. Rekel mu je tudi, da si nikakor ne pusti blatiti vseobsegajočega prosvetnega društva in fantovskega odseka, saj bi v tem primeru tudi on lahko navedel razne stvari, ki bi ne bile v čast članom viteških organizacij. Nacionalistu pa še sedaj ni bilo dovolj tega odgovora, razburjal se je še nadalje in se zgražal nad nošenjem znakov prosvetnega društva in

Dunaj se pripravlja na plebiscit 10. aprila. Na sliki vidimo Hitlerjeve lepake.

končno rekel, da so fantovski odseki samo vzgojna šola za politično JRZ. Njegov sopotnik pa mu je nato odgovoril, da ako on smatra, da so fantovski odseki šola za JRZ, so veliko bolj lažnacionalna društva šola za JNSarje. Odkod sta bila navedena mladeniča, se ni moglo ugotoviti, zdi se pa, da je bil dični mladenič z dvema znakoma iz nacionalnih Braslovč. Zopet je to nov dokaz nestrpnosti naših nasprotnikov.

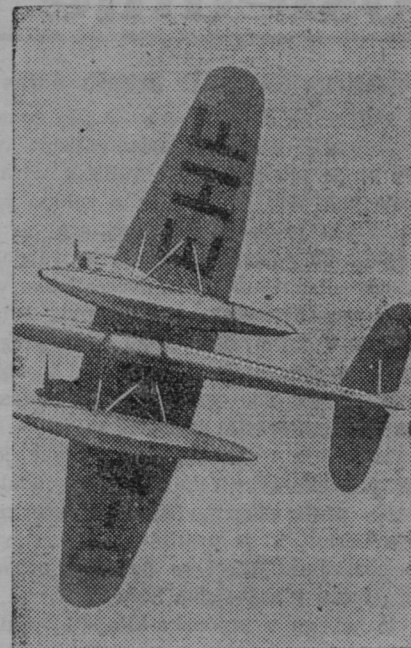
Dramlje pri Celju. V nedeljo, 6. marca, se je vršilo predavanje o živinozdravstvu, ki ga je priredila krajevna KZ. Predaval je živinozdravnik in absolvent kmetijske šole g. Franc Lipar iz Komende pri Kamniku. Navzoči so bili govorniku zelo hvaležni za zanimivo predavanje. Izražena je bila splošna želja, da bi naša KZ še večkrat priredila podobna predavanja.

Sv. Vid pri Grobelnem. Sv. misijon. Tu se je obhajal prvič, odkar obstoji župnija, sv. misijon od 6. do 13. marca. Vodili so ga oo. frančiškani. Stanovski nauki so bili rekordno obiskovani. Tudi sicer je bila udeležba izborna. Sv. obhajil je bilo med sv. misijonom 4520. Posebno ganljivo je bilo skupno sv. obhajilo 13. marca, pri katerem so se posebno odlikovali možje in fantje. Nekaj izvanrednega je bila teoforična procesija z baklami, z misijonskim križem, ki so ga nosili fantje-gasilci v paradi, k misijonskemu spominske-

mu križu, ki je postavljen na hribčku ter je nad sedem metrov visok.

Olimje. Naša župnija je duhovno prenovljena. Imeli smo sveti misijon od 6. do 13. marca. Olimčani smo znali porabiti ta sveti čas. Udeleževali smo se pridno ognjevitih govorov, ki so marsikoga ganili. Prejemali smo v lepem številu sv. zakramente. Ob sklepu je bila procesija z novim, blagoslovljenim misijonskim križem, ki so ga nosili trije fantje. Lep je bil prizor na množico ljudstva, ki je z gorečo molitvijo spremljala križ Kristusov. Sv. misijon je bil za nas svetla zvezda, ki bo milo sijala in vodila naš čolnič življenja, da najde varno pot v pristan večnosti. Kako srečni in veseli smo zdaj po svetem misijonu! — Dne 15. marca je prišel blagoslovit prenovljeni križev pot g. p. Odilo Hajnšek iz Ljubljane. V kratkih, gromovitih besedah je orisal pomen križevega pota.

Dol pri Hrastniku. Ogranska teta, ki jih vse, mlado in staro pri nas, pozna in rado ima, so dopolnili 80 let, odkar so jih prinesli h krstu v župno cerkev na Dolu pri Hrastniku in jih vpisali v krstno knjigo kot Marija Podmenik, pa si pozneje izbrali drugo ime obenem z možem Francem Drgan, p. d. Ograncana. Postala je mati več otrok, vsem ljudem v fari pa je »teta«, ki nas je cele rodove — vse otroke znosila h krstu,

Dvomotorno nemško vodno letalo je doseglo osem svetovnih rekordov.

V kitajskem begunskem taborišču v šangaju sklepajo zakonske zveze v množinah. Na sliki vidimo kitajski zakonski par.

Peter Rešetar rešetari

Na zdravljenje! Slovenska JNS, ki nikakor ne more pozabiti Avstrije, posebno ne dr. Kramer in Pucelj, bo sedaj po posebni uredbi dobila nalogo, da popije vso Franc Jožefovo vodo, kar jo je še v Jugoslaviji, da izgine tudi poslednji znak bivše Avstrije. Pravijo, da ta voda zelo pomaga pri trebljenju in to je pri JNS potrebno, ker ji je marsikaj obležalo v črevah.

Zakaj so zapirali leta 1917 duhovnike? Dr. Kramer jo je pogruntal, da so leta 1917 zapirali duhovnike na štajerskem, ker so slučajno z njim sodelovali za osvobojenje Jugoslovancev. Čudno se mi pa le to zdi, da so duhovnike zapirali, nje ga pa ne! Ti šmentani kljukec, kako farbaš Srbe!

»Orel« dobi, Sokol pa ne. »Orla« sicer še nimamo. Imamo pa slovenske fante in ti fantje gredo našim JNSarjem strašno na živce. Pravijo, da dobijo več kot Sokoli. Nisem sicer pooblaščen, toda smem pa reči, da bi bili slovenski fantje popolnoma zadovoljni, če dobijo samo polovico tega, kar dobi Sokol. Zdravo!

Popravek! Dr. Kramer je pravil v senatu v imenu JNS iz Slovenije, da v Sloveniji še ni bilo tolikega sovraštva med strankami kot ga je sedaj. To pa ni res. Res pa je, da ima JRZ zelo rada JNS v opoziciji, in dalje ko bo JNS v opoziciji, raje jo bo imela. Če nas pa JNS sovraži, se naj pa poboljša in naj dr. Kramer svoje ljudi prime, če sovražijo Slovence!

Piskerčke bi radi pristavili. Lani so slovenski JNSarji v senatu pravili, da morajo dobiti vlado v roke. Letos so pravili, da naj se jim pusti vsaj piskerčke pristaviti k vladnemu ognju, prihodnje leto pa, če Bog da, ne bodo nič več pravili, ker jih ne bo!

Kje domov moj? Čehi pojejo svojo himno: Kje dom je moj? Zelo jim želim, da ne bi peli samo te prve vrstice!

Stalin bo ubil Lenina. Lenin je sicer že mrtev, toda Stalin je dognal, da ni več zanesljiv in pravi, da ga bo dal ubiti. Streljati bo dal en njegov kip.

Boljševiška pomoč. Litva je imela pogodbo, da ji bo boljševiška Rusija takoj pomagala, če pride čas za to. Litva je dobila ultimatum, prosila je za pomoč, a je ni bilo. Sprejela je ultimatum in sedaj je bila ruska pomoč — odveč. Za to ni pomagla Rusija, če verjamete ali ne!

V japonski šoli. Učitelj: »Kje so meje Kitaj-

ske?« — Učenec: »Nisem še bral današnjih listov, da bi mogel točno povedati.«

Izprememba pri Društvu narodov. Ker vse države, ki še obstojajo, odstopajo izrečno ali neizrečno iz Društva narodov, se bo sedaj to društvo izpremenilo v »Pokojninski zavod za odstavljenе vladarje in za državnike razpuščenih držav«.

Važni dodatki k lovskemu zakonu

Parlament je sprejel naslednje spremembe lovskega zakona:

§ 4. zakona o lovu z dne 5. decembra 1931 se doda nov odstavek, ki se glasi: »Fizične osebe, katerim je pred stopanjem v veljavo zakona o lovu v dravski banovini dana pravica do lova na svojem posestvu od najmanj 115 ha, to pravico obdrže.«

K § 110. istega zakona se dodajo novi odstavki, ki se glasijo: »V primeru, če je lastno lovišče že bilo priključeno občinskemu lovišču in na javni licitaciji dano pod zakup, se lahko vodi po predpisih § 6. tega zakona po izteku obstoječe zakupne pogodbe. Do izteka obstoječe zakupne pogodbe pa imajo lastniki teh lovišč pravico do izplačila sorazmernega dela letne zakupnine. Če je odstrel posameznih vrst divjačine v občinskem

lovišču po licitacijskih pogojih omejen, se mora omejiti odstrel tudi v dotičnem lastnem lovišču, ki se po prejšnjih odredbah vrne lastniku. Odstrel določa upravna oblast prve stopnje po zaslišanju lastnika lovišča in banovinske zveze lovskih združenj. Prekršitev dovoljenega odstrela se kaznuje po § 89. zakona o lovu. Po trikratnem kaznovanju zaradi prekršitve lahko upravna oblast prve stopnje po zaslišanju banske zveze lovskih združenj izreče izgubo pravice do lastnega lovišča ter to lovišče priključi občinskemu lovišču do izteka obstoječe zakupne pogodbe.«

K § 45. se doda četrti odstavek, ki se glasi: »Upravna oblast prve stopnje lahko po zaslišanju pristojnega lovskega združenja dovoli zanesljivim lovskim čuvajem lov zaščitene divjačine brez navzočnosti svojega delodajalca.«

Poslednje vesti

Politične novice iz drugih držav

Izid volitev na Bolgarskem. Zadnje nedeljo so bile v Bolgariji končane parlamentarne volitve, katerih se je udeležilo 90% volilnih upravičencev. Zelo pohvalno so izkoristile volilno pravico ženske. Vlada je dobila 104 poslance, na opozicijo odpade 56 poslancev. Vlada bo razpolagala v sobranju ali parlamentu z dvetretinsko večino.

Stavke na Francoskem. Blumovi levičarski vladi delajo v najnovejšem času težke preglavice stavke, ki so izbruhnile v kovinarski in oblačilni industriji. Vsak čas grozi izbruh solidarnega štrajka med prevoznim delavstvom.

Francove čete v Kataloniji. Francove čete so 28. marca prekorčile reko Cinco in nadaljevale prodiranje proti važnemu železniškemu križišču v mestu Lerina, ki je prestolica istoimene katalonske pokrajine. Rdeči se umikajo povsod po slabem odporu v največjem neredu.

Kaj je novega v japonsko-kitajski vojni? Kitajsko vrhovno poveljstvo razglša, da so bile japonske čete ob železniški progi Tienčin-Pukeu od Kitajcev poražene na vsej tej fronti in da prodirajo kitajski oddelki v vseh teh odsekih. — Japonci so postavili v od njih zasedeni kitajski prestolici Nankingu vlado »obnove kitajske republike«. Ta začasna vlada se bo združila pomeje s pekinško, ker noče imeti Japonska na zasedenem kitajskem ozemlju dveh vlad.

Domače novice

Velik slepar pod ključem. Mariborska policija je zaprla velikega in nevarnega sleparja, ki se je izdajal za konzula Edgarja Jensa Klausa. Prijeti se je pojavil prvič v Mariboru 24. februarja 1933. Vzbuja je s svojim finim obnašanjem in v lepi obleki splošno pozornost. Klaus pravijo, da je rojen v Rigi, študiral je v Petrogradu in je bil za ruskega konzula v Aziji. Ob prevratu se je zatekel v Berlin, kjer je dobil leta 1926 državljanstvo. Po preselitvi v Maribor je pripovedoval, da ima v Berlinu 14 hiš, premogovnik na Bavarskem itd. Kupil je rudnik Zbelovo pri Ločah, za katerega dolguje velike vsote nekim Zagrebčanom. Pred leti je dobil od berlinskega bankirja Bernsteina posojilo 50.000 mark, katere je seve zapravil. Mariborski in ljubljanski mestni občini je ponujal večmilijonska posojila.

Po aretaciji so preiskali Klaussovo stanovanje in so našli v omari samo ene spodnje hlače, samo eno elegantno obleko ima slepar na sebi. Hohštäpler Klaus je oškodoval v Mariboru, kjer se je izdajal navadno za danskega konzula, razne osebe za težke vsote. Neki zagrebški industrijec mu je posodil 180.000 din. Natančnejša preiskava bo še dognala, kdo in kaj je Klaus, o katerem trdijo nekateri, da je po svojem pravem poklicu krojač.

Velika požarna nesreča. V Radizelu v župniji Slivnica pri Mariboru je povzročil ogenj v lepo opremljeni vinogradni hiši zdravnik dr. Bačarja 150.000 din škode. Zavarovalnina je le delna.

Obračun med kopači. V Stojnem selu pri Rogatecu so se zgrabili kopači. V pretepu je udaril delavec Ivan Žerak 17 letnega Cirila Lampreta z motiko po glavi. Hudo poškodovanega so oddali v bolnišnico v Ptuj.

Društvene vesti

Studenice pri Poljčanah. Na praznik Marijinega oznanjenja nas je novi fantovski odsek razveselil s prvim nastopom. Fantje so priredili telovadno akademijo in Finžgarjevo igrico »Za kruhom«. Prireditelji se je morala vsled pomanjkanja prostorov skriti, ker imamo premajhno dvorano. Zaprošili smo hoteli za šolske prostore, kateri so nam bili obljubljeni od višjega mesta, a nam je g. učitelj, ki ima baje veliko besedo v naši šoli, blagohotno odklonil prostor, ker je nekaj kulis še baje njegova last. Najbolj verjetno pa tudi zato ne, ker je g. učitelj nekoč z veliko vnemo vodil in igral v šoli z »Zvezo kmečkih fantov in deklet«, ki pa se najbrž tudi po njegovem mnenju ne da istovetiti z našim fantovskim odsekom. Vsled tega pa naši fantje ne bodo izgubili poguma in bodo drugič zelo verjetno brez g. učitelja dobili šolske prostore.

Dol pri Hrastniku. Prosvetno društvo vprizori na tiho nedeljo, 3. aprila, ob treh popoldne v dvorani društvenega doma Meškov »Pastijon«.

Naši rajni

Pacince pri Ptuj. Dne 18. marca so zvonovi v Dornovi pri Ptuj oznanili žalostno vest, da je previden s sv. zakramenti umrl 58 letni posest-

nik Janez Petrovič iz Pacinja. Pokojni je bil večletni župan bivše občine Dornove, predsednik šolskega odbora in predsednik nadzorstva gasilske čete. Bil je globokoveren krščanski mož, skrben gospodar, večletni naročnik »Slov. gospodarja« in drugih katoliških listov. Njegov veličasten pogreb je pokazal, kako je bil pri vseh priljubljen in vobče spoštovan. Nagrobne besede pokojniku v slovo so spregovorili g. kaplan p. Jožafat, župan in poveljnik gasilske čete. Cerkveni pevski zbor mu je zapel »Vigred se povrne«, nakar sta gasilski četi Pacinje in Dornova rajnemu izkazali zadnjo čast. Na koncu mu je dornovska gasilska godba zaigrala zadnji »Zbogom«. Rajni je bil tudi velik prijatelj in oče ubogih. — Na sedmini se je nabralo 105 din za novo mariborsko bogoslovje. Bog bodi rajnemu milostljiv sodnik in dober plačnik — ženi, otrokom in sorodnikom pa naše sožalje!

Ponikva ob juž. žel. V nedeljo, 27. marca, smo pokopali priljubljeno in ugledno kmečko mater in gospodinjko Agato Šibal iz Slatine. Umrila je vsled raka po večletnem bolehanju. Zapustila je osem mladoletnih otrok. Vsa župnija odkrito sočustvuje z blagim možem-vdovcem in z nedolžnimi otroci. Bog jih tolaži, rajni materi pa daj večni mir!

Dopisi

Sv. Lenart v Slov. goricah. V nedeljo, 3. aprila, bo po rani sv. maši predaval o zadrugištvu v Narodnem domu g. ravnatelj Zadrugne zveze Gabrovšek.

Velika Nedelja pri Ormožu. Ob prekomasaciji občin je pridobila velikonedeljska občina štiri vasi in s tem tudi dva ondotna odbornika. V stvar se je seveda zopet zagnal dopisnik »Domovine« in nekdanji najbolj vneti JNSarski agitator z besedami: »Napredujemo pri Veliki Nedelji če ne drugod, pa pri odbornikih, ker smo pridobili dva neimenovana in neizvoljena.« Spričo tega ugotavljamo: Ni nam toliko za odborniška mesta, kakor si domišljate, pač pa nam je za pravico in poštenost v občini. Zato vsem nasprotnikom svetujemo, da nas pustite pri miru, da ne boste doživeli kaj neprijetnega.

Razkrižja. V nedeljo, 27. marca, je zmagala JRZ z nosilcem Šajnovičem tako, da so nasprotniki z veliko borbo komaj dobili enega odbornika.

Poljčane. Občina javlja: Kdor želi geometrijske spremembe kultur in delitev, naj izpolni in predloži predpisano prijavo na občini od 1. do 15. aprila. Preizkušnja tehtnic in meril za javni promet bo 4. in 5. aprila v trgovini Finžgar. Radi nevarnosti gozdnih požarov v suši in sploh v poletnem času se ne sme kuriti v gozdu in ne v bližini gozda. Krivci bodo odgovorni za vso nastalo škodo in bodo strogo kaznovani. Vsak, kdor zapazi ogenj, ga je dolžan pogasiti in javiti civilni ali vojaški oblasti. Čas za prijavljanje psov je od 1. do 15. aprila. — Preteklo nedeljo smo preživeli v znamenju volitev. Volilni boj ni bil hud, le zidovi in podobne izpostavljene nepremičnine so bile žrtve boja in bodo tudi le-te obdržale za dalj časa napise, kateri se drugje ne bodo imenovali. Slovenska misel je zmagala s 433 glasovi — proti 28.

Sv. Bolhenk na Kogu. Dne 25. marca je tukajšnja Marijina družba proslavila materinski dan. — Dne 27. marca smo bili tudi pri nas tako srečni, da smo imeli občinske volitve. Čeprav so se naši nasprotniki trudili na žive in mrtve, da bi »črne« izpodrinili od županovanja, se jim le ni posrečilo. Nazadnje so jo pa le oni popihali s svojo listo.

Dol pri Hrastniku. V nedeljo, 3. aprila, bo po prvi sv. maši krajevni občni zbor JRZ v dvorani društvenega doma. Govoril bo zastopnik banovinskega tajništva JRZ iz Maribora.

Kmečka trgovina

Živina

Cena goveje živine bo tudi v letošnjem letu predvsem odvisna od izvoza. V tem pogledu je pričakovati, da bo izvoz v nekdanjo Avstrijo nekoliko nazadoval, in sicer zaradi drugih deviznih predpisov, s katerimi bo trgovanje oteženo. Pač pa bo verjetno živahnejši izvoz v Italijo. Tja je izvažala veliko živine Avstrija, ki je potem krila potrebe svojega notranjega trga z nakupi v naši državi. V bodoče pa bodo živino iz bivših avstrijskih dežel smeli prodajati samo v Nemčijo. Opaža se že živahnejše zanimanje italijanskih uvoznikov za našo živino, kar se je videlo ob priliki zadnjega sejma na Reki. Poleg tega pa se bo najbrž znižal izvoz živine v Italijo iz Mažarske, ker bo Nemčija, ki je postala sedaj neposredni mažarski sosed, zvišala kontingent za uvoz mažarske živine. Vse to vzbuja pri naših živinorejcih upanje, da se živinske cene ne bodo tudi letos znižale, morda bodo celo nekoliko nategnile.

Zaenkrat so bile dosežene na zadnjih sejmih sledeče cene:

Maribor. Debeli voli 4.50—5.25 din, poldebili 4—4.50, plemenski 4.75—5.50, biki za klanje 3.50 do 4.25, klavne krave debele 4—4.50, plemenske 4—5, krave za klobasarje 2—2.25, molzne 3.50 do 4.50 din, mlada živina 4.30—5.25, teleta 5 do 7 din.

Ptuj. Voli 4.50—5.50 din, krave 2—4 din, biki 4—4.70 din, junci 4—4.80 din, telice 4—5.50 din, teleta 6 din.

Črnomelj. Voli 5—6, 4—4.75 din, junci 5—6, 4—4.70 din, krave 3.25, 3.50, 4.50 din, teleta 5.25 do 5.75, 6—6.50 din.

Kranj. Voli 6, 5.50 in 5.25 din, telice 6, 5.50 in 5 din, krave 5.25, 4.50 in 3.50 din, teleta 7.50 in 6.50 din.

Radovljica. Voli 5—5.75 din, krave 4—4.50 din, telice 4.50—5 din, teleta 7—7.50 din.

Podčetrtek. Voli 5 in 4 din, telice 5 in 4 din, krave 4 in 3 din.

Zdole pri Brežicah. Voli 4.50—5.50 din, krave 3.50—4.50 din, junci 3.50—4 din.

Mengeš. Voli 5.25, 4.75 in 4 din, krave plemenske po 3000 do 3500 din, ostale po 2000 do 2800 din komad.

Svinje

Cena svinjam raste. Porast cen je posledica velikega povpraševanja po svinjah za rejo. Pričakuje se namreč, da bomo lahko prihodnjo jesen izvažali veliko več pitanih svinj in slanin v Nemčijo kakor smo izvažali doslej. Zaradi tega se previdni izvozniki pitanih svinj že sedaj zalagajo z rejmim blagom, dokler ga dobe še po primerni ceni. Cena pitanih svinjam je v Sremski in na Hrvaškem nenavadno poskočila. Tudi slanina se je občutno podražila. Pri nas raste predvsem cena mladih prašičkov, pa tudi svinj za rejo.

Na mariborskem sejmu so se prodajali mladi prašički 5—6 tednov stari po 85—105 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 145—190 din, 5—7 mesecev 240—380 din, 8—10 mesecev 410 do 480 din, eno leto stari 710—810 din, 1 kg žive teže se je prodajal po 6.50—7.75 din, 1 kg mrtve teže pa po 8.50—11.25 din. Kupčija pa je bila zelo slaba, ker so prodajalci držali precej visoke cene, dočim se kupci zaenkrat še niso mogli odločiti, da bi po tej ceni kupovali. — Na ptujskem sejmu so prodajali lmetje pršutarje 6.75—7.50 din, debele svinje 8—8.50 din, plemenske 6.25 do 6.50 din, mladi pujski 70—130 din. — V Kranju so bile cene špeharjem 10.25 din, pršutarjem 7 do 8.50 din, pujski 7—8 tednov stari 170—200 din komad. — V Črnomlju je bila cena prašičkov 8—10 tednov starih 380—440 din komad. — V Kamniku so prodajali 7 tednov stare prašičke 180—200 din, 3—4 mesece 300—350 din, plemenske svinje 800—1000 din komad.

Mariborski trg

Na mariborski trg 26. marca so pripeljali 50 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—14 din, slanina 13—15 din. Kmetje so pripeljali en voz sena 55, dva otave 50 in en voz slame 30, 56 voz krompirja 1—1.50 (italijanski 1 kg 6 din) ter 35 vreč čebule 3—4 din. Česen

5—8 din, zelje 1—4, kislo zelje 5 din, kisla repa 2 din, karfiola (1 kg) 8—10, hren 7—8, glavna solata (1 kg) 14, 1 kg endivije 10, inozemski grah v stročju 14 din. Jabolka 4—8, suhe slive 10—14, celi orehi 7—8, luščeni 22—24 din. Na trgu je bilo šest vreč pšenice 1.75—2 din, sedem rži 1.75—2, devet ječmena 1.50—1.75, 11 koruze 1.25—1.50, osem ovsa 1—1.25, sedem prosa 1.50 do 1.75, šest ajde 1—1.25, pet prosenega pšena 3—4 din, štiri ajdovega pšena 4—5, deset fižola 1.50—2.50 din. Mleko 1.50—2 din, smetana 10, sirovo maslo 30—32, jajca 0.40—0.60 din. Prinesli so 302 kokoši 18—25 din, 436 piščancev 35—65, 13 puranov 35—60, osem rac 18—20, deset kozličev 40—60, 18 domačih zajcev 10—20 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Odsvetovan nakup hiše — stroški notarske pogodbe. T. A. Lastnica hiše Vam ponuja hišo v nakup, ker ima nevšečnosti z najemniki. Sosed Vam nakup odsvetuje, češ, da boste radi tega imeli »smolo na sodišču«. — Ne uvidimo utemeljenega vzroka, ki bi govoril proti nakupu hiše. Neprijetnim najemnikom lahko v zakonitem roku odpoveste najemno pogodbo; s prodajalko pa sklenite pogodbo, v kateri si zavarujete njeno jamstvo, da ni kaj davščin v zaostanku, da bo eventualna neprevzeta bremena zbrisala pred plačilom kupnine in podobno. Pri sodišču kupoprodajne pogodbe ne morete skleniti, marveč sodišče le overi podpis prodajalke. Pogodbo bi sicer lahko sami napisali doma, ker zadošča, da je točno določen predmet (vložna številka in kat. občina) in kupnina ter dovoljenje prodajalke, da se lastninska pravica od nje prepiše na Vas. Seve je zanesljivejša, da pogodbo sestavi pravnik. Notarska tarifa za pogodbo samo bi znašala pri vrednosti 57.000 din 470 din (brez taks). Prošnjo za dovoljenje prenosa od strani zemljiškoprometne komisije lahko napravite sami, odnosno jo daste na zapisnik pri sodišču na uradni dan. Enako lahko sami predlagate pri zemljiškopravni uradu, da se lastnina prepiše na Vas. — Opozorjamo Vas, da morate prenosno takso plačati najkasneje v 14 dneh po sklenitvi pogodbe.

Podčastniške šole. M. Širec. Zanimajo Vas, kake podčastniške šole imamo in kake so pogoji za sprejem v posamezne. — Podčastniških šol je več, in sicer za pehoto, konjenico, topništvo, inženjerijo, mornarico, nadalje obstoja pri vojni-tehničnem zavodu obrtna šola ter mašinska šola mornarice. Baš sedaj je razpisan natečaj za sprejem gojencev v pehotno podčastniško šolo v Beogradu, in sicer je treba napraviti prošnjo do 20. aprila na poveljnika pristojnega vojnega okrožja. Priložiti je treba domovnico, krstni list (gojenec mora biti najmanj 18 let star in ne več ko 21 let), dokazilo o dovršeni osnovni šoli, navedeno spričevalo, dovoljenje staršev, oziroma varuha, da sme prosilec stopiti v šolo, in samski list. — Razpisi za sprejem v druge šole se objavljajo v Službenem vojnem listu, pa tudi v dnevnem časopisu, ter so na vpogled na okrajnih glavarstvih ter pri večjih občinah.

Sprejem podkovskega mojstra v vojaško delavnico. A. Straser. Vprašate, pod katerimi pogoji bi bil Vaš sin, ki je izučen kovač in absolut civilne podkovske šole, sprejet kot podkovski mojster v vojaško delavnico. — Vložite prošnjo na poveljstvo vojnega okrožja, zaenkrat brez dokumentov, in navedite vse potrebne podatke. Ne zdi se nam pa verjetno, da bi Vašega sina sprejeli, ker že dalj časa vojaški zavodi ne sprejemajo rokodelcev in obrtnikov iz vrst civilnega prebivalstva, ko imajo na razpolago dovolj absolutiranih gojencev iz svojih lastnih zadevnih šol.

Spor o svojstvu dolžnika v času zadolžitve ter njegovem gmotnem položaju. F. Brieman pri Sv. P. V letih 1927 do 1930 ste izposojevali dolžnik razne zneske, od teh 13.000 din v času, ko je dolžnik oddal svojo kmetijo v najem. Občina pa je izstavila dolžniku potrdilo, da je zaščiten kmet in da je bil kmet tudi ob času, ko so posamezni dolgov nastali. — Predlagajte pri sodišču, naj preizkusi resničnost potrdila ter ga razveljavi, ako dolžnik ni dal kmetije v najem le zaradi bolezni ali drugih neuklonljivih zadržkov. Zoper sklep okrajnega sodišča imate pravico pritožbe še na okrajno sodišče. — Kar se

Denar

Na denarnem trgu je prinesla veliko zmedo priključitev Avstrije Nemčiji. Avstrijska valuta — šiling —, ki je bila dosedaj zaradi dobre podlage zelo čvrsta, se je naenkrat zamajala. Nemčija bo šiling polagoma nadomestila z marko ter je že določila kurz 1 marka je 1.50 šilinga. V inozemstvu pa se je vrednost šilinga zelo omajala. Zmeda je še večja, ker Nemčija ne dovoljuje uvažati v Avstrijo šilingov v papirju, temveč samo v srebru in še te v omejeni količini. Srebrni šilingi imajo zaradi tega visok kurz, papirnate pa banke kupujejo jedva po 6 din.

Ostale valute izkazujejo sedaj sledeči kurz: ameriški dolar 47.25 din, kanadski dolar 46.75 din, francoski frank 1.50 din, italijanska lira 2.02 din, češka krona 1.52 din, švicarski frank 10.90 din.

tiče vprašanja, ali je dolžnik v boljšem gmotnem položaju nego Vi, smatramo z ozirom na podatke, ki ste nam jih poslali, da mora sodišče izreči, da je dolžnik v boljšem gmotnem položaju. Ako okrajno sodišče ne bi Vašemu predlogu ugodilo, se morete pritožiti na okrajno sodišče. Kakor vidite, bi morali v varstvo svojih pravic storiti dva različna, točno določena predloga, ter bi moralo sodišče odločiti o vsakem posebej. Poglejte na sodišču, odnosno vprašajte g. sodnika, ali vsebuje Vaš »prizive«, ki ga omenjate, oba navedena predloga; ako ne, napravite dopolnjevo vlogo.

Pravice nezakonskih mater in otrok. I. Rihtarič v Z. Na vsebino pravic ne vpliva, ali je nezakonski oče samski ali oženjen. Nezakonski otrok ima pravico terjati od očeta prehrano, vzgojo in oskrbo, in sicer primerno premoženju očeta. V kolikor nezakonski oče ni v stanu skrbeti za otroka, pade obveza na nezakonsko mater in po tej na starše nezakonske matere. — Nezakonska mati ima pravico terjati stroške poroda ter stroške njene oskrbe za prvih šest tednov po porodu; ako so radi poroda bili potrebni še nadaljnji izdatki, mora nezakonski oče tudi slednje povrniti. Terjatve nezakonske matere zastarajo s pretekom treh let po porodu.

Oče in pravica do haskov otrokove dedščine. Isti. Ob smrti matere je otrok podedoval njeno posestvo, očetu pa so bili prisojeni haski posestva do njegove smrti. Vprašate, ali je to pravilno in zakaj ni očetovo hasnovanje omejeno le do polneletnosti otroka. — Točnega odgovora Vam ne moremo dati, ker je Vaša informacija pomanjkljiva. Ne vemo, ali ni pokojna mati morda sama poslednjevoljno odredila navedeni način dedovanja. Otrokov nujni delež znaša le tri osminke cele zapuščine, zakoniti dedni delež pa tri četrtine. Vsekakor je moral otroka zastopati pri zapuščinski razpravi, odnosno dogovoru kolizijski skrbnik in je moralo sodišče dogovor odobriti, katero odobritev bi bilo gotovo odklonilo, ako bi bila v škodo nedoletnega dediča.

Plačilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni. P. J. v U. Navedene stroške bi moral praviloma trpeti vsak obtoženec, ki je obsojen na kazen. Izterjajo pa se samo v toliko, v kolikor ne bi bila s tem po izprevidnosti sodišča ogrožena prehrana obtoženca ali ne bi bil obtoženec zadržan, izpolniti dolžnosti, da povrne škodo oškodovancu ali vzdrževati svojo rodbino ali sorodnike, ki jih je zavezan vzdrževati. Sodišče je gotovo že v sodbi izreklo, ali so stroški izterljivi ali ne, eventualno, da so le pri enem izterljivi. Žal se ne ozira na to, da ima obsojenec še šest otrok, ki še niso dobili dote, odnosno bi jo radi dobili. Tudi »nujnih deležev« ne morete vknjižiti, ko oče še živi. Zastavnopravno morete učinkovito zavarovati le take svoje zahteve, ki so obstojali pred obsodbo; kake eventualne poznejše dogovore pa bi finančna prokuratura lahko spodbijala, v kolikor bi se s tem prikrajšalo državo pri izterjavi gori navedenih stroškov. — Obsojenca sedaj postaviti pod kuratelno ne bi nič pomagalo, neglede na to, da niso podani za to potrebni razlogi. — Ženi obsojenca ni treba iz svojega premoženja ničesar plačati za obsojenca. — Stroške kazenskega postopanja morata plačati oba obsojenca nerazdelno, stroške izvršitve kazni pa vsak zase. — Zavarovalnica je opravičena zahtevati povračilo škode, ki jo je utrpela vsled kaznivega dejanja, seve le od krivcev, ne pa tudi od žene ali matere krivca.

Zavarovanje poljedelskih strojev pri OUZD. B. F. v S. Imate mlatilnico na gepl ter bi morali od leta 1931 plačevati letno 10 din zavarovalnega prispevka Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev. Leta 1933 je padel Vaši hčerki pri delu omet v oko, vsled česar je morala sedemkrat k zdravniku, niste pa takrat zadeve prijavili pri OUZD, ker za leti 1932 in 1933 niste še plačali zavarovalnih prispevkov ter ste vsled tega smatrali, da nimate pravice zahtevati zdravniške oskrbe, odnosno povrnitev zdravniških stroškov od navedenega urada. Leta 1934 pa je OUZD zahteval od Vas plačilo zaostalih prispevkov in ko ste v pobot uveljavljali zdravniške stroške, ki ste jih imeli leta 1932, Vam je OUZD odgovoril, da je Vaš zahtevek zastaral, ker ga niste uveljavili v teku enega leta. Vprašate, ali ne velja enaka pravica za vse in ali ni tudi zahtevek OUZD na plačilo starih prispevkov, ki ga uveljavlja sedaj ponovno zoper Vas in druge posestnike celo do leta 1931 nazaj, že zastaral. — Po predpisih Zakona o zavarovanju delavcev res zastara pravica zavarovanca do podpor, ako se je ne uveljavi v enem letu od dospelosti. Na drugi strani pa zastarajo terjatve OUZD šele v petih letih od dne, ko se je (Vam) vročil plačilni nalog. Ako se pa plačilni nalog ni vročil v treh letih od konca tistega leta, ko je terjatev dospela, tedaj je terjatev zastarala že v tem času. Opozarjamo Vas, da je banovina prevzela plačevanje prispevkov za mlatilnice počenši s 1. januarjem 1937.

Hasnovanje prodane, a še ne prepisane zemlje. P. Rajh pri V. N. Več posestnikov je odkupilo graščinsko zemljo, na kateri so imeli skupno pašno pravico. Komisija za agrarne operacije je izvršila razdelbo navedene zemlje med posamezne kupce-posestnike. Eden izmed teh ste Vi, ki ste svoj delež že prodali naprej, še preden se je lastnina v zemljiški knjigi prepisala na Vas. Kupoprodajno pogodbo ste napravili doma, kupec ima plačati polovico kupnine takoj, drugo polovico pa, »ko se zadeva uredi«, kdaj ima kupec prevzeti plačilo davkov in hasnovanje kupljene zemlje, se ni določilo. Nastal je spor, kaj pomeni »ureditev zadeve«, kdaj je kupec dolžan plačati ostanek kupnine, kdaj plačati davke in pričeti s hasnovanjem kupljene zemlje, kdaj morate izročiti kupcu listino, sposobno za prenos lastnine. — Ker je ustno sklenjena kupoprodajna pogodba že obvezna, sme kupec vsak čas zahtevati od Vas pismeno pogodbo, v kateri dovoljete prepis lastnine na njegovo ime in svoj podpis date overoviti. Ni važno, ali ste sami že vpisani v zemljiški knjigi kot lastnik

prodanega zemljišča; glavno je, da posedujete listino, temeljem katerih ste upravičeni zahtevati vknjižbo lastninske pravice na svoje ime, ter te listine izročite kupcu. Kupec bo potem temeljem teh listin in pa z Vami sklenjene kupoprodajne pogodbe zamogel doseči prepis lastninske pravice neposredno na svoje ime. — Pravilno je, da plača kupec ostanek kupnine takrat, ko je lastnina že nanj prepisana, ali ima vsaj v rokah vse listine, temeljem katerih je upravičen takoj predlagati, odnosno doseči prepis lastnine nanj. — Kar se tiče hasnovanja, bi naj zemljišče hasnoval tisti, ki ga je, odnosno v kolikor ga je že plačal in ki nosi tudi javne davke (davščine). Ako je kupec plačal polovico kupnine, si pač hasnovanje delita, ali pa — ako se plačane polovice ne smatra le kot nadavka in deljeno hasnovanje ni primerno — pišite kupcu v dobro obresti že plačane kupnine ali vrednost polovice haskov.

Vpoštevanje gozdov po zadnji izpremembi uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. I. L. P. Vprašate, katere gozde ima v mislih navedena uredba, in ali smatra ta uredba za gozd, odnosno orno zemljo tudi posekan gozd, kjer raste šele štiri leta star mladi les, ki ne donša nikakih koristi. — Zal citirana izprememba uredbe ne dela nikake razlike med starim in mladim lesom, odnosno posekanim gozdom. Banski svet je sicer predlagal resolucijo, naj se uredba v toliko spremeni, da se bodo kot orna zemlja vpoštevali samo tisti gozdovi, ki imajo tolikšen katastrski donos, kakor ga ima orna zemlja. Za sedaj pa velja sledeče: Ako imate z gozdom vred preko 50 ha za obdelovanje sposobne zemlje, Vam ne pritiče znižanje po členu 24 uredbe, o katerem pravite, da bi ga radi dosegli, marveč morate odplačati svoj dolg takole: skupna vsota dolga, izračunana po členu 4 (o katerem smo že ponovno pisali), toda brez vsakršne znižbe, se razdeli na skupno število hektarov za obdelovanje sposobne (orne, tudi gozdov) zemlje in morate odplačati tisti del dolga, ki odpade na 50 ha, če znaša dolg na 1 ha več kot 3000 din, v 15 letih, če pa znaša dolg na 1 ha 500 do 3000 din, v 10 letih, s 4½% obrestmi od 26. septembra 1936, v enakih letnih obrokih, katerih prvi je dospel dne 15. novembra 1936; za dolg, ki odpade na preostali del posestva (čez 50 ha), pa ne veljajo ti predpisi.

Sezonski delavci. F. Smole v B. Vašo prošnjo za raznovrstne podatke, tisoče se sezonskih delavcev, smo poslali v rešitev g. Kerecu Jožefu, šefu borze dela v Murski Soboti, ki je glavni organizator sezonskih delavcev.

Matjažek je zajokal. Močno se je prestrašil.

Prav nič ju ni motilo, da je bil njun jetnik slaboten deček. Veleslo sta se krohotala in ga zvezala z vrvjo. Potem sta odvezala še konja, nakar so krenili proti gradu. »Haha!« se je režal brkati birič, »na lep način sva zaslužila tri cekine! Prebito bo še moče v mojem želodcu!« — »K-k-kaj p-pa konj, a?« je rekel drugi in si pomel roke. Matjažek pa je jokalo. Surovo sta ga suvala, zdaj-zdaj ga je kateri oplazil z vrvjo.

(Dalje prihodnjič)

USEKAL SE JE...

Čiv-čiv-čiv-čiv!
Nam tudi malo daj!

Konj se je razjezil:
»Hej, mrhe!«

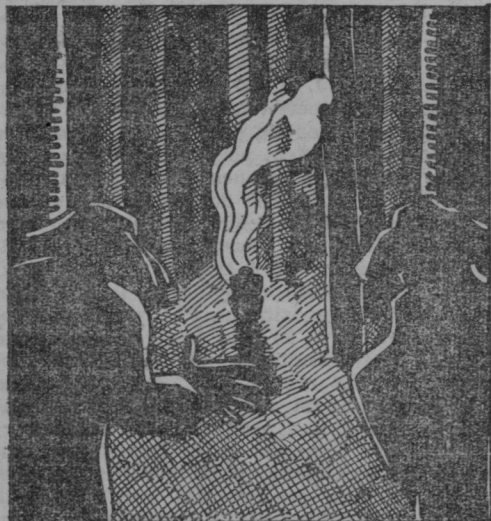

Vrabci so veseli
koruzo zobali...

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Nočne ptice so prhutale med vejami in ropale tuja gnezda. Razločno je čul plašno prhutanje in jok napadenih ptic. Srce se mu je krčilo. Napenjal si je možgane in koval načrt, kako dobiti očeta, če ga ni med mrtvimi... Oh, gotovo ga ni...! Nič pametnega ni iztuhtal. Preslab je, da bi

12

prevrnil grajske zidove. Zajokal je v nemoci. Ni pa videl dveh temnih senc, ki sta se mu kradoma bližali...

Bila sta dva biriča, grajska hlapca, ki sta z gradu opazila ogenj. Oborožila sta se in se podala v gozd, misleč, da se tam kaj skrivajo še ostanki razbite kmečke vojske. Grof je namreč razpisal nagrado — tri cekine za živo glavo. Tiho sta se plazila od drevesa do drevesa. Ob ugodnem trenutku pa sta planila in ga prijela.

Ljudje božji, ali ste kaj videli mojega petelina?

DOSEDAJ SO IZŠLE SLEDEČE KNJIZICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga 5 din
2. Kako si sam izračunam davek 4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)
4. Predpisi o cestah in prometu na njih 14 din
5. Zakon o volitvah naodnih poslancev 8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah 5 din
7. Koliko sme odvetnik računati 5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov 5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah 5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev 5 din
11. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in avtentičnimi tolmačenji do 1. febr. 1938 12 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« dobijo knjižice za polovično ceno.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Dekla za vsa kmečka dela se sprejme. Elšnik Josip, Sv. Peter pri Mariboru. 566

Din 2500 rabite, da si ustvarite eksistenco. Lahko delo doma. Dopise: Andrej Oset, Maribor, Orožnova 6. 549

Takoj rabim čevljarkega pomočnika za stalno delo. Knez Martin, Razbor, Slovenj Gradec. 573

Ofer, dve do tri delovne moči, se sprejme na posvetbo v bližini Maribora. Posch, Maribor, Koroška cesta 20. 585

POSESTVA:

Pozor! Enostanovanjska zidana hiša z velikim vrtom in studentem se proda za 28.000 din. Hipoteka 6000 din. Razvanje 128, pošta Hoče, 15 minut od postaje Tezno. 594

Prodajam malo posestvo v industrijskem kraju blizu cerkve in železnice. Ruše 85. 586

RAZNO:

Kmetije, mline, gostilne, hiše prodaja in kupuje Posredovalnica, Maribor, Aleksandrova c. 33. 587

Prodajam železni plug »Sack« in malega psa. Livada, Celje, Mariborska 38. 590

CIRILOVA KNJIGARNA V MARIBORU priporoča gg. duhovnikom za postni in velikonočni čas naslednja dela:

Lippert Peter: Unseres leidenden Herrn Reden und Schweigen vor den Menschen, vez. 46 din.

Riedel: Die sieben Worte Jesu am Kreuz, vez. 27 din.

Willam: Das Leben Jesu im Lande und Volke Israel, vez. 90 din.

Willam: Das Leben Marias, der Mutter Jesu, vez. 77 din.

Francois Mauriac: Leben Jesu, broširano 39 din.

Benedikt Baur O. S. B.: Werde Licht! Liturgische Betrachtungen an den Sonn- und Wochentagen des Kirchenjahres. Trije deli. Drugi del: Osterfestkreis, vezano 53 din.

Rieger Julius: Zeichen der Zeit, neue Sonntagspredigten von Advent bis Pfingsten, broš. 34 din.

Toth: Die Leiden Christi, vez. 71 din.

Böckle: Predigten für die Fasten und Osterzeit, broš. 20 din.

Berghoff: Christus, unser Leben und Vorbild; Zyklus und Fastenpredigten für unsere Zeit, broš. 37 din.

Schnell: Christus, Knechte und Jünger, zwei Zyklen Fastenpredigten mit je einer Karfreitags- und einer Osterpredigt, broš. 32 din.

P. Lukas Menz O. S. B.: Der leidende Heiland, sieben Fastenpredigten, broširano 17 din.

Storr: Erlösung, 6 Fastenpredigten und eine Karfreitagspredigt, broš. 23 din.

Ressel: In den Fusstapfen des leidenden Heilandes, Fastenvorträge, broš. 15 din.

Najlepša pisanka je nova obleka! Novi vzorci, bogata izbira, najboljša blago in nizke cene so samo v Tušakovi trgovini pri Sv. Antonu! Preden kaj kupite, oglejte si našo zalogo in zadovoljni boste. Menjalnica za najboljšo moko in olje, špecerija, železnina in gradbeni material vedno na zalogi. 592

Psica-volčjak, s pasjo znamko »Sv. Jurij«, sliži na »Flora«, se je zatekla. Kdor zna za isto, naj javi proti nagradi opekarni v Lukavcih. 593

Vidiš, zakaj pa ne ubogaš? Saj sem ti rekla, da kupiš najmočnejše obleke, moške, ženske in otroške, ter vse drugo blago najceneje v Manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10. Vedno boš zadovoljna! 588

Sadna drevesca, cepljeno trsje in ciprese po znižanih cenah naročite pri Stojanu in Jagru, Dramlje. 589

»Pri starinarju«, Maribor, Koroška 6, Zidanšek: velika prodaja tovarniških ostankov svile, delena, cajga, oksforda, druka, volne, srajc, obleke za deklice od 11 din, obleke za dečke od 75, hlač, predpasnikov, pletenih jopic, ženskih srajc, cvrtncajga, rjavega, plavega in belega platna. Mali odpadki brezplačno. 591

Vam pomaga, da zopet dosežete **ZDRAVJE** s pomočjo zdravnih svojstev rastlin. Ne bodite sovraženik sami sebi! Obolenje pri **IZMENJAVI** in **BOLEČINI** pri **MESEČNEM PERILU** (menstruaciji) Vam olajša Hersan čaj.

Ovira Vas **DEBELOST**? Če želite biti **VITKI**, morate uporabljati Hersan čaj.

Zakaj trpite bolečine pri **REVMATIZMU** in **KOSTOBOLJU**, če to ni potrebno, kajti Hersan čaj Vam olajša bolečine.

Hersan čaj pomaga pri **ARTERIOSKLEROZI** in **HEMOROIDIH**.

Ali resnično ne veste, da je Hersan čaj pri **OBOLJENJU ŽELODCA**, **JETER** in **OBISTI** dobro sredstvo?

Hersan čaj se dobiva **SAMO V ORIGINALNEM ZAVITKU** v vsaki lekarni! R. S. br. 19834/33

Sadna drevesa, pritliče in visokodebelna. Cepljeno vinsko in jabolčno sadje, nizke vrtnice in ribis dobavljajo v prvovrstni kakovosti, po nizki ceni Drevesnica I. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 1716

Za birmanske obleke

najdete veliko izbiro svile v vsaki barvi od 14 din, modrega kamgarna od 38 din naprej pri manufakturni in konfekcijski veletrgovini 579

ANTON MACUN

v Mariboru, Gosposka ulica 8-10.

V oddelku ostankov je svila v vsaki barvi že po 13 din, dokler traja zaloga.

Veliko izbiro pomladanskega blaga za ženske in moške obleke kupite najceneje pri

M. Gajšek

Maribor, Glavni trg, pod Veliko kavarno.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

»Ne, ničesar ne! Nič ti ne bi hasnilo, le bolelo bi te. Preden pa se oženiš, ti bom vse povedala.«

Habakuk se je naslonil na mizo, glavo si je zakopal v dlani in se je stresel od razburjenja.

Tedaj ga je jela Cenca bodriti:

»Nikar si tega tako k srcu ne jemlji! Kar se je zgodilo, se je pač moralo tako zgoditi in je bilo tudi tako najbolje za tvoje starše. Le dobro so ti hoteli... Zdaj pa moraš pozabiti nanje in se samo nas držati. Jaz, Marička in Luka smo ti najbližji na svetu in z Maričko boš lahko kdaj še srečen. Premisli si vse to, kar sem ti danes rekla, in čez kak dan ali teden mi daj glas, da bom vedela, kako si se odločil!«

Habakuk je bil slabe volje. Ko je opoldne zopet mahal nazaj proti št. Petru, mu je bila glava polna težkih misli. Svoj sklep pa je že storil. Da bi vse življenje z vozom cincal od Podkrajja do Tržiča in nazaj, nak, tega pa ne, najsi bi desetkrat toliko zaslužil! In Maričke vzeti tudi ne mara, za nič ne!

VIII.

Ob nedeljah in praznikih je Habakuk po večernicah rad šel na bližnji Hom, prijazen grič kake pol ure hoda od št. Petra. Na kraju jase se je usedel na perelo klop, odkoder je bil lep pogled po dolini in okolišnih hribih. Tu sem si je vzel kako knjigo in bral ali pa se vdajal lepemu razgledu.

Na Veliko Gospojnico je bil popoldne spet tu zgoraj. Ali danes mu ni bilo mar lepe pokrajine, čeprav se je vsa v soncu sijala. Nekaj časa je listal po knjigi, ki si jo je prinesel s seboj, pa jo je kmalu položil na klop zraven sebe in je zaprl oči ter zasnanj vase.

Iznenada je začul rahle korake in, ko se je ozrl, je zagledal poštarico. Obblečena je bila v svetlomodro letno obleko, na glavi je imela širok slamnik, ki ji je senčil cvetoče obličje.

Skoraj prestrašil se je in vendar ga je nekaj prijetno pogrelo. Skočil je in jo pozdravil:

»Bog vas živi, gospodična! — Kod pa ste si vi semle zašli?«

»Pač po tisti stezi kakor ti, hihhi,« se je zasmejala; »ali si smem malo oddahniti?«

Ne da bi čakala na odgovor, se je usedla na klop, Habakuk pa je zraven nje obstal.

»Ali ste dalje kam namenjeni?« je vprašal, da bi se rešil iz zadrege.

»Ne, samo do semle. Rada bi bila kdaj na samem s teboj govorila.«

Fant se je zagledal v ljubko dekle. Ta pa je koj nadaljevala:

»Habakuk, zdaj pa mi po pravici in po resnici povej, zakaj mi hočeš tisto veliko denarja kar tako podariti! Povej mi, zakaj; drugače tega ne sprejemem.«

»Gospodična, jaz o kakem denarju ne vem ničesar,« je odmahnil.

»Ne, ne, tako se danes ne bova zmenila. Danes se morava do kraja pomeniti... Prosim te, naj, da ti v majhnih obrokih vrnem, kar sem ti dolžna. — Vrniti moram. Drugače ne maram.«

Habakuk je mrko strmel v tla in je potem žalostno dejal:

»Gospodična, če po sili hočete, ne morem kaj. Ali s tem mi jemljete veliko veselje.«

»Kako neki? Zakaj neki?«

»Glejte, nikogar nimam na svetu, ki bi mi... Veste, če potem komu, ki mi... ki mi je...« zatikalo se mu je, potem pa je naglo končal: »Če hočem komu kaj ljubega storiti pa ta to zavrže, tedaj — tedaj me mora to boleti.«

»Kaj, kaj si rekel, Habakuk? Jaz... jaz... Ali je res?« je vzkliknilo dekle in planilo pokonci.

»Da ste mi ljubši ko kdorkoli, to ste vendar že morali spoznati,« je dejal vdano in povetil glavo.

Tedajci — preden še je prav vedel, kako — je stopilo dekle k njemu, se mu vrglo okoli vratu in ga poljubilo na lice.

Po sili se ji je izvil in stal pred njo ves rdeč. »Gospodična, to ni prav, to je greh,« jo je pokaral.

»Saj vendar ne more biti greh, če te imam rada,« je zaihtela, »ti me moraš tudi rad imeti in saj me imaš rad, kajne? Reci mi da!«

»Bog ve, da je res... Toda to je nesreča zame,« je zasopel.

»Zakaj nesreča? Saj bova srečna, tako srečna!«

»Žal da ne... Ljubezen, ki je kar tako, je greh in zaradi nje bova oba nesrečna.«

»Saj se bova oženila. Ti zaslužiš prav lepo, moja plača pa bo tudi vedno večja.«

»Dolgo ne bom več imel službe tu pri št. Petru. In če bi jo tudi imel — vas, ki ste mestna in gospodična iz častite družine, bi moralo biti sram, če bi vzeli mene, ki sem pismonoša in Habakuk Nišer.«

»Tiho, lepo te prosim! Meni si najljubši človek na vsem božjem svetu. Ko bi imela med tisoči možskimi izbirati, ko bi bili najboljši in najimennitnejši, nobenega bi ne marala. Le tebe bom vzela. Če pa me ti ne maraš, bom ostala do smrti sama.«

Fanta je zopet do mozga spreletelo. Malo je pomislil in potem dejal:

»Gospodična, ali me počakate? Tri, štiri leta?«

»Deset le, če hočeš,« se je rotilo dekle. »Le rad me moraš imeti.«

Tedaj je spregovoril toplo in prisrčno ter dejal:

»Milka, vedno te bom imel rad. Moja ljubezen bo trajala do konca in nič mi je ne bo vzelo. To ti obljubljam: nikdar ne bom vzel katere druge kakor le tebe. Če tebe ne, potem nobene ne.«

»Habakuk, Habakuk, ljubi!« se je gospodična razvnela. »Zdaj si me vendar začel tikati in z imenom si me zaklical. Zdaj si moj, jaz pa tvoja.«

Zopet ga je hotela poljubiti, on pa se je rahlo branil in menil:

»Milka, pametna bodi! Pridna bodi!... Marsikaj se morava še pogovoriti. Če dava srcu prvo besedo, bo glava kmalu šla spat.«

»Kako misliš?«

»Poslušaj! Pustil bom službo pri št. Petru in bom šel, čim bo le mogoče, na učiteljsko. V štirih, najpозnejše v petih letih bom tako daleč, da bom lahko zaprosil za kako učiteljsko mesto. Tedaj, Milka, tedaj pride čas, ko boš ti moja in jaz tvoj.«

Veselo mu je gledala v lepe, svetle oči. Ali zaskrbelo jo je in je rekla:

»Moj Bog, študiranje je draga reč! Tvoj denar pa sem ti jaz vzela. Zdaj moraš pustiti, da ti svoj dolg počasi vračujem.«

»Milka, stori mi to in ne zini nikdar več kaj o tem! Nikdar več ne! Tvoja dolžnost je, da podpiraš svojo mater, ne pa mene.«

»Če pa boš v stiski?«

»Ne bo hudega. Za začetek imam denarja dovolj, pozneje si bom pa že pomagal. Morda mi kaka sreča nanese cel šop denarja od kjekod — Bog si ga veji!«

»Habakuk, ti si mi toliko dobrega storil, jaz pa ti nimam ničesar dati.«

»Ti si mi več dala kakor jaz tebi. Kaj boljšega bi si želeli ne bil mogel, kakor si ti, Milka.«

»Torej me imaš rad, zelo rad? To mi moraš zmeraj in spet in spet povedati.«

Fant se je zresnil, čez nekoliko časa pa je dejal:

»Milka, to, da se imava rada, je gotovo in, da si bova zvesta, je tudi gotovo. Zdaj pa ne črhni ne besede več o tem, dokler se ne bova zvezala pred Bogom in pred ljudmi!«

»Habakuk! Zdaj se morava vendar večkrat sniti — tako na samem kakor danes. O čem drugem pa naj se ob takih prilikah meniva kakor o tem, kako se imava rada in kako bova srečna?«

»Skrivaj shajati se pač ne smeva.«

(Dalje sledi)

MALA OZNANILA

SLUŽBE

Razpisuje se služba organista in cerkovnika. Prednost ima samski, ki rad pomaga pri gospodarskem delu, ali poročni, ki je obrtnik. Župni urad Maribor, Košaki 40. 578

Ofer z dvema osebam se sprejme. Maribor, Košaki 40. 578

Ofer z dvema delovnimi močmi se sprejme. Maribor, Košaki 11. 578

Sprejme se viničar ali ofer z dvema ali tremi delovnimi močmi. Naslov v upravi lista. 577

Sprejem majerja. Jarčina št. 39. 578

Hlapca srednjih let, ne oženjen, s pričevali, pošten delavec, h kravam in za kmečko delo, sprejme Plohl, Ptuj, Muršičeva ulica 4. 582

Delavske družine (ofer) z najmanj štirimi delovnimi močmi, brez malih otrok, se sprejmejo za stalno. Oskrbništvo Rogoza pri Hočah. 540

RAZNO:

Pozor! Mestna tehničar v prav dobrem stanju se takoj proda. Josip Kirbis, Vetrinjska 3. 583

Kupim rabljene, dobro ohranjene cevi za vodo na turbino, 18 metrov, notranji premer 13 do 20 cm. Brezovnik Matija, posestnik, Poljana, pošta Rečica ob Savinji. 581

Cepljeno trsje in korenjake prodaja Turja, Modraža, pošta Studenice pri Poljčanah. 581

Prebivalci Gornje Svete Kungote in okolice, obiščite trgovino Ivana Klanjšek pri Gornji Sv. Kungoti! Dobili boste po zelo nizki ceni vsakovrstno blago za obleke, sveže specerijsko blago, najboljše banatsko moko ter zanesljiva poljska in vrtna semena. 543

Zahvala. Podpisana iskreno zahvaljuje »Karitas« za poštno izplačilo posmrtnin našega domačega zastopnika g. Maček Antona toplo priporocava. Sv. Peter pri Mariboru. Krajnc Marja, Cafuta Jurij. 574

OGLASI

v „Slov. gospodarju“ imajo najboljši uspehi

Za pomladansko zdravljenje pijte

PLANINKA
ZDRAVILNI ČAJ

Reg. 2007/32.

MALA OZNANILA

POSESTVA:

- Posestvo se takoj proda. Vosek 31, Sv. Marjeta ob Pesnici. 561
- Prodaj dvostanovsko hišo s trgovskim lokalom v Ptuj. Naslov v upravi lista. 565
- Mala hišica in 3000 kv. metrov zemlje, 16.000 din, se proda. Kordik Karel, Pekre. 567
- Lepo tristanovansko hišo prodaj. Kolarič Ivan, mizarstvo podjetje, Maribor, Tezno, Ptujška št. 187. 571
- Prodaj umetni mlin z arondiranim posestvom v Sloveniji radi odsotnosti. Naslov v upravi lista. 564

RAZNO:

- Pišite še danes po cenik koles, delov ter šivalnih strojev! Šket, Vransko, podružnica Polzela. 459
- Kauče, naslonjače, otomane in vse tapetniške izdelke izdeluje solidno »Obnova« F. Novak, Maribor, Jurčičeva ulica 6. 331
- Semenski krompir naprodaj. Čučko, Partinje, Sv. Jurij v Slov. goricah. 560
- Pozor, kmetje! Priporočam vam mnogo vrst dobre in poceni moke. Zamenjam in zmeljem vsakovrstno zrnje. Šmigoc Jakob, najemnik, Gamzerjev mlin, Sv. Jurij ob Pesnici. 570
- 5000 riparia portalis divjaka rozg, za na suho cepiti, so na razpolago. Franc Jauk, pošta Jarenina. 564
- Cepljen trs najboljših vrst prodaja Fuks Franc, trsnicar, Janežovski vrh 6, Sv. Urban pri Ptuj. 391
- Fižol: cipri, adler, koks, prebran, vsako količino nudi ugodno Kmetijsko društvo, Rečica ob Savinji. 473
- Za Veliko noč — obleke, perilo, nogavice, svilene rute, čevlje in vse, kar rabite, dobite najugodnejše in zato kupujte vse potrebščine le v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. Nakup jajc, masla, zabele in vseh poljskih pridelkov. 537

Za rekrute! Vse potrebščine dobite ter kupujte le v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 536

Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Steklenica po 20 dinarjev. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 548

Priporočamo trgovino Franjo Klanjšek v Mariboru, Glavni trg 21, kjer dobite najcenejše vse vrste manufaktur-nega blaga in gotovih oblek. Istotam so na zalogi zanesljiva poljska in vrtna semena, raznovrstno specerjsko blago ter prvovrstna banatska moka. 544

Vsakovrstno zlato in srebro kupujem po najvišji ceni. K. Ackermann, Ptuj. 328

Prodaj za vsako ceno raznovrstno blago ter tovarniške ostanke. — Martin Gruber, Maribor, Koroška 10. 529

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Vinsko trsje, korenjake, sadno drevje, sadne divjake, ameriške ključke in trsne cepiče vam nudimo v rodovitnih sortah in dobri kakovosti. Damo tudi na obroke, pri večjih naročilih popust, zato naročite le pri zanesljivi in priznani trsnici in drevesnici Čeh, Sv. Bol-fank v Slovenskih goricah. 379

Kolesa, bicikle, dirkalne, štrapačne, kromirane, najboljših svetovnih znamk, kakor: Nag, Victoria, Gloria, Turnier itd. dobite že od 490 din naprej. Pridite in oglejte si! Ferik Ivo, trgovec, Pesnica pri Mariboru. 518

Vrtnice, nizke, holandske, novejših vrst in barv, deset komadov 60 din. Visoke dveletne komad 15, plezalke vseh barv 6, poljanke 6, clematis 30, vrtna hortenzije 5, mahonije 3, mesečne jagode 50 sadik 20 din ter vsakovrstne cvetlične in zelenjadne sadike in semena razpošilja vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor, Prešernova ulica. 528

Jelenova sadna drevesca so vzgojena v mrzlem podnebju. Naročite cenik! A. Jelen, št. 117 pri Velenju. 116

Mošna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 368

Novodošli klobuki iz angleškega materiala, doma izdelani! Dobite jih po brezkonkurenčnih cenah samo pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Popravila od 10 do 20 dinarjev. 467

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

BLUZE iz vzorčastega delena 30

DAMSKO obleke iz modno karirane tkanine 110

DAMSKA KRILA iz športno vzorčaste tkanine 55

DAMSKO KOSTUMI iz športne tkanine 160

DAMSKO OBLEKE iz modne tkanine. Različni kroji 76

DAMSKI PLAŠČI iz la volnene tkanine 199

Konfekteja
iz lastne tovarne

Sternceki CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsnikarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 179

Sadno drevje, vzgojeno v ilovnati zemlji, zelo lepo, nudi: Sadjarstvo bratov Dolinšek, nasadi št. 117 pri Velenju. 293

MOSTIN mošna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kanc, Maribor. 493

Spomlad! Leto! — Ostanke iz mariborskih tekstilnih tovarn, prstnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dežle, kretona in druka za predpas-nike, delena, krepa in pošvila za bluze in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštnine prosto samo 130 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega suknja za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 432

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

☛ v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice ☛

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

**Priporočamo Vam
naša odlična**

poljska in vrtna semena

M. Berdajs

Maribor

Ljubljana

prej **Urbanič**

527

Klobuke
najnovejše fasone,
moške à din 42,-, 45,-
i.t.d. otroške od din
24,- naprej.

Obleke
moške in otroške, pe-
rilo, kravate, nogavice
i.t.d. kupite najugod-
nejše pri
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2

Za Veliko noč in birmo

kupiš najceneje

vsakovrstno blago za moške, ženske in
otroške obleke, raznovrstno perilo, krasne
svilene robce (najnovejše vzorce!), klo-
buke, gotove moške in otroške obleke itd.
pri trvdki

Karl Jančič

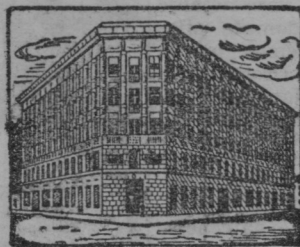
Maribor, Aleksandrova cesta 11

Priznana velika izbira!

Solidna in točna postrežba! 466

NOGAVICE

otroške od 2.50 din, ženske od 5.50 din, moške
od 3 din, dalje otroške sandale od 16 din dalje
ter vse vrste pletenin iz lastne delavnice pripo-
ročam. Velika izbira čipk, vrvic, najceneje pri
»LUNA«, Maribor, samo Glavni trg 24. 568

**VZAJEMNA
ZAVAROVALNICA
V LJUBLJANI**

ZAVARUJE:

POŽAR

VLOM

STEKLO

KASKO

JAMSTVO

NEZGODE

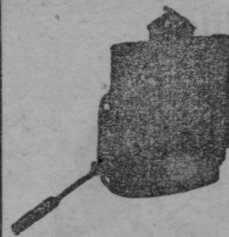
ZVONOVE

ŽIVLJENJE

KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavaro-
valnici.

Brizgalne za vinograde

z 10letnim jamstvom
povsem ročno delo
z uporabo samo
prvovrstnega ma-
terijala, kupite po
najnižjih cenah pri

Lovrene Tomažič
Maribor, Sodna ul. 24

Ugodna prilika!

Češke Giorgete po 24 din dobite pri Trpinu,
Maribor, Vetrinjska ulica 15. 563

ZA BIRMO!

Botrcam in birmankam priporočam mojo
najlepšo svilo od 10 din naprej. Trgovski
Dom, Maribor, Aleksandrova cesta 25. 569

Spoštovana gospodinja! Spoštovani gospodar!
SREČKO PIHLAR, trgovina z manufak-
turnim blagom, Maribor, Gosposka ulica 5
Vas vabi, da si pred nakupom kakršnekolj obleke
brezobvezno ogledate našo zalogo. Mi Vam bomo
postregli z lepim, trpežnim in cenanim blagom.

TOVARNIŠKI OSTANKI

dolgi komadi, brez napak, pripravljeni za obleke,
predpasnike in perilo, so zopet v zalogi. Da omo-
gočimo ugoden nakup tudi oddaljenim kupcem,
razpošiljamo iste po pošti v sledečih zavitek-
h: Zavitek št. 1: 16 m močnega kretona za otroške
obleke, lepega in močnega druka za predpasnike,
trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za
ženske obleke. — Zavitek št. 2: 4 m posebno
močnega pravobarvnega pralnega blaga za žen-
sko obleko in 9—10 m močnega kretona, trpež-
nega cefirja za perilo in pralnega delena za žen-
ske obleke. — Zavitek št. 3: 4 m finega volne-
nega blaga za žensko obleko v najnovejšem vzor-
cu in lepi modni barvi ter 2 m pralne svile za
bluzo in en par svilenih ali dva para navadnih
ženskih nogavic. — Zavitek št. 4: ena moška
srajca, ene moške spodnje hlače, ena lepa kra-
vata, dva para trpežnih moških nogavic, dva
para ženskih svilenih nogavic, dva para ženskih
navadnih nogavic, šest zelo trpežnih žepnik rob-
cev in en naglavni robec. — Zavitek št. 5: 3.10 m
športnega štofa za moško obleko ali ženski ko-
stüm in eno lepo kravato ali en par svilenih no-
gavic. — Vsak navedeni zavitek lahko dobite za
izredno nizko ceno 130 din, po poštne povzetju,
poštne prosto. Pri naročilu več zavitkov naen-
krat Vam nudimo še 5% popusta. — **VIKTOR**
MAVRIC, manufaktura, Maribor, Kralja Petra
trg 4. 477

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.